

Filma “Dvēseļu putenis” plūc laurus Lielbritānijā

Režisora Dzintara Dreiberģa vēsturiskā kara drāma “Dvēseļu putenis” no 24. jūlija skatāma kinoteātros 12 Lielbritānijas pilsētās. Filmas starptautiskā versija ar nosaukumu *The Rifleman* (*Strēlnieks*, 104 min.) skatāma Līdsā, Bristolē, Londonā, Glāzgovā u. c.

“Tas ir savā ziņā simboliski, ka filma sāk starptautiskās gaitas tieši Lielbritānijā, kur mīt liela latviešu kopiena. Interese par iespējām noskatīties “Dvēseļu puteni” vietējos kinoteātros jau kopš pirmizrādes pagājušā gada novembrī ir bijusi ļoti aktīva, tāpēc esam gandarīti, ka beidzot varam šādu iespēju piedāvāt 12 pilsētās Anglijā un Skotijā,” norādīja filmas starptautiskā producete Ilona Bičevska.

Pīterboro *Showcase* kinoteātrī interese par latviešu filmu bija tik liela, ka nedēļas nogalē nācās rīkot papildseansus. Pandēmijas dēļ joprojām nepieciešams ievērot piesardzības pasākumus, pie ieejas sastājas pat rinda. “Dzīvojot ārzemēs, gribas redzēt latviešu kultūru, latviešu filmas. Tāpēc atbraucām skatīties savām acīm, salīdzināt grāmatu ar filmu,” teica filmas skatītāja Irena Dimante. “Es pat necerēju, ka būs tāda iespēja! Vīrusa dēļ uz Latviju netieku. Man nemaz tāds sapnis

nebija!” piebalso Inta Pilskalne. Anete Rubene savukārt pacilātā balsī norāda: “Šodien nevar šeit nebūt! Latviešu valodā uz lielā ekrāna filma – tas ir kaut kas vienreizējs! Tādu iespēju nevar laist garām!”

Filmas anotācijā, ko rakstījuši paši briti, teikts: “Filmā redzamas Pirmā pasaules kara šausmas un brutālitate, kas tiek rādīta ar 17 gadus veca puīša acīm, kuŗš no lauku zēna kļūst par zaldātu. Lai arī viņš nav pieaudzis un viņa tēvs, bijušais strēlnieks, ir par vecu armijai, viņi abi tiek iesaukti vienā no pirmajiem Latvijas nacionālajiem bataljoniem.”

“Filma ir godīga un vienlaikus mežonīga kara realitātes interpretācija ar elpu aizraujošu kinematografiju, (...) ko pārspēj tikai nedaudzas kinolentes,” raksta portāla *The Upcoming* apskatnieks Gajs Lamberts. Seansi tiek organizēti sadarbībā ar filmu izplatītāju *Parkland Entertainment*.

Savukārt 25. un 26. jūlijā filma “Dvēseļu putenis” iekļauta 23. Starptautiskā Šanhajas kinofestivāla (23rd Shanghai International Film Festival/SIFF) programmā *The Belt and Road Film Week*. Šanhajā filmu varēs skatīt trīs seansos ar nosaukumu *Blizzard of Souls* (*Dvēseļu puteni*). Kā ziņo

festivāla organizatori, visas biļetes uz šiem seansiem izpirktas jau pirmajā biļešu tirdzniecības dienā.

Februārī filma “Dvēseļu putenis” ar lieliem panākumiem demonstrēta dažādu festivālu pārstāvjiem un ārvalstu izplatītājiem Eiropas filmu tirgū (*European Film Market*) Berlīnē. Kopumā filmas seansus apmeklēja jomas profesionāļi no 28 valstīm. Savukārt Latvijā filmu “Dvēseļu putenis” noskatījušies vairāk nekā 250 000 skatītāju, padarot to par visskatītāko filmu kopš neatkarības atjaunošanas.

Vēsturisko kara drāmu “Dvēseļu putenis” pēc Aleksandra Grīna romāna veidojuši kino profesionāļi no Latvijas un citām valstīm: režisors un producents Dzintars Dreiberģs, Rīgā dzimušais scenārists, Ņujorkas universitātes profesors Boriss Frumins, galvenais operātors, Starptautiskajai Kinooperatoru federācijas balvai IMAGO nominētais Valdis Celmiņš, komponiste, prestižās *Emmy* balvas laureāte Lolita Ritmane, producete Inga Praņevska, *Casting Bridge* aktieru atlases režisore Gunita Groša, galvenais mākslinieks Juris Žukovskis, galvenā kostīmu māksliniece Sandra Sila, galvenā grima māksliniece Dzintra Bijubena, studija KULTFILMA un citi.

Eiropa spēj vienoties!

Pēc gandrīz 90 stundu sarunām Eiropas Savienības (ES) valstu līderi panākuši vienošanos par ES daudzgažu budžetu un ekonomikas atlabšanas programmu aptuveni 1,8 triljonu eiro apmērā. Tāpat izdevies vienoties par formulējumu, kas sasaista ES fondu naudas izmaksāšanu ar likuma varas ievērošanu valstīs.

Darbu pie kompromisa plāna veica ES valstu līderu grupa Vācijas kancleres Angeles Merkeles un Latvijas premjērmministra Krišjāņa Kariņa vadībā. *Der Spiegel* pēc tam norādīja, ka tieši Kariņš pārējo ES dalībvalstu līderiem piedāvājis jauno vienošanās formulu. Politisko notikumu apskatnieku ieskatā darbs mūsu valsts koalīcijas valdībā Krišjāni Kariņu uztreņģis par izcilu kompromisa meistarū. Ši vienošanās nozīmē, ka Latvijas ekonomikai nākamās septiņos gados būs pieejami vairāk nekā 10 miljardi eiro. Tuvāko septiņu gadu laikā dalībvalstu ekonomikās ES kopumā investēs

1,85 triljonus eiro, attiecīgi vienošanās paredz ES daudzgažu budžeta apjomu 1,07 triljonu eiro un ekonomikas atjaunošanas fonda finansējumu 750 miljardu eiro apmērā. Tāpat ES līderiem izdevies vienoties par formulējumu, kas sasaista ES fondu naudas izmaksāšanu ar likuma varas ievērošanu valstīs. Šis bija viens no sarežģītākajiem punktiem jau vairākas dienas Briselē notiekošajās sarunās.

Ideju Eiropas Savienības fondu līdzekļu piešķiršanu saistīt ar tā dēvēto likuma varas jautājumu uzskata par skaidru politisku vērsanos pret Ungārijas un Polijas nacionālkonservatīvajām valdībām. Abas valstis pret to stingri iebilda. Taču priekšlikumu, kā tas varētu izskatīties un ko visas dalībvalstis galu galā ir pieņēmušas, iesniedzis Latvijas premjērmministrs.

Iecerēts, ka atvēlētie līdzekļi ļaus Eiropai un dalībvalstīm atkopties no *Covid-19* pandēmijas

Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš tiek dēvēts par izcilu kompromisa meistarū

sekām, vienlaikus turpinot ekonomisko izaugsmi nākamā daudzgažu budžeta periodā no 2021. līdz 2027. gadam. Papildu izaicinājums ES kopīgajai izaugsmei un konkurētspējai ir daudzgažu budžeta kopājuma

samazinājums *Brexit* dēļ, kas attiecīgi nozīmē proporcionāli mazāku pieejamo finansējumu dalībvalstīm.

(Lasiet arī 3. lpp.)

Numura
intervijā –
Tatjana
Žagare-Vītiņa

2. lpp.

Latvija dienu
ritējumā

3. – 4. lpp.

Kārļa Streipa
un Franka
Gordona
politiskie
komentāri

5. lpp.

Rīgā atkal
ejam uz teātri

6. lpp.

Viensētnieks no
Austrālijas –
Miķelis Striķis

7. lpp.

Kapusvētku
mistērija

8. lpp.

Turpinās stāsti, kas jāatstāj vēsturei

Tatjana Žagare-Vitiņa intervijā Ligitai Kovtunai

Kā šis trauksmainais laiks aizritējis tev pašai un ALAs komandai, kas, kā redzams tīklos, turpina rosīties?

Šis nav bijis viegls laika posms nevienam no mums abās okeana pusēs. Man visgrūtāk samierināties ar to, ka aviokompānijas trīs reizes atcēlušas manus lidojumus uz Rīgu un nav iespēju satikt savu ģimeni Latvijā. Protams, man, Latvijas un ASV dubultpilsonei, teorētiski tas ir iespējams, bet šobrīd, kad ASV "vīrusa cipari" nav iepriecinoši, negribu, lai ar manu ierašanos kāds Latvijā justos apdraudēts.

Runājot par Amerikas latviešu apvienības darbu, ir tā, ka daudzas mūsu ikdienas norises un projekti kopš marta vidus, kad ASV tika izsludināta pandēmija, šogad kļuvuši par sentimentālām atmiņām – mūsu valdes sēdes, kas vienmēr ir arī jauka kopābūšana ar domubiedriem, atcelts arī rūpīgi plānotais ALAs kongress aprīļa nogalē, apturētas visas ceļojumu un prakses programmas. Vasaras vidusskolas pārgājušas uz attālinātu apmācību, kas nav salīdzināms ar to prieku un aizrautību, kas valda Gaŗezērā, Kursā un citur vasaras mēnešos. Bet mēs esam lielākā latviešu diasporas organizācija ASV, un mums bija jāatrod spēks un resursi turpināt darbu, ko arī darījām. Pārstāvu paaudzi, kam nepatīk "sēdēt tīklos", bet šajā situācijā nebija citas izejas – meklējām iespējas, kā uzrunāt savus biedrus un atbalstītājus, kad cita veida saziņa ir liegta.

Tavuprāt interesantākās un nozīmīgākās aktivitātes?

Mūsu pirmais lielais projekts sociālās izolācijas apstākļos bija virtuālo kultūras pasākumu cikls "Sestdienas vakari", ko rīkojām sadarbībā ar Amerikas latviešu jaunatnes apvienību (ALJA). Pieslēdzoties Zoom platformā vai sekojot pasākumam Facebook lapā, vairākas nedēļas nogales varēja dziedāt kopā ar grupas "ImantaDimanta" solistēm, piedalīties viktorinās, klausīties dzejnieku Kārli Vērdiņu un mūziķi Artu Jēkabsoni, demonstrēt savus talantus un jēlīgot Jāņus kopā ar leģendāro Čikāgas Picīšu Armandu Birkeni. Es apbrīnoju mūsu Kultūras nozares vadītājas Līgas Ejupes entuziasmu, ģenerālsekretāres Marisas Gudrās talantu un darbaspējas, nodrošinot pasākumu gludu norisi dažādās valstīs un pilsētās, atšķirīgās laika zonās. Kaut arī sociālie tīkli šai laikā bija pārsātināti ar virtuālo izklaižu piedāvājumu, mūsu "Sestdienas vakari" izrādījās ļoti populāri. Piemēram, sadziedāšanās vakarā kopā ar "ImantaDimanta" piedalījās ap 400 cilvēku.

Noteikti jāpiemin Latvijas Bērnu fonda, biedrības "Engēļa sirds", laikraksta *Laiks* un ALA nozares "Sadarbība ar Latviju" (vadītāja Kaija Petrovska) organizētā līdzekļu vākšanas akcija, lai palīdzētu trūcīgu ģimeņu bērniem Latvijā iegādāties datorus attālinātām mācībām. Akcijas laikā kopā ar ALA līdzmaksājumu uz Latviju nosūtīti

"Tieši neziņas pilnajā karantīnas laikā sāku aptvert to, ka varbūt nevajag atlikt stāstus, ko gribas izstāstīt saviem bērniem un mazbērniem, tāpēc sāku tos pierakstīt. Tad jau redzēsim, kur tie mani aizvedīs..."

ALAs valde; no kreisās: Mārtiņš Andersons, Dzintars Dzilna, ģenerālsekretāre Marisa Gudrā, Tatjana Žagare-Vitiņa, Pēteris Blumbergs, Kaija Petrovska, Līga Ejupe // Foto: Reinis Hofmanis

51 165 tūkstoši dolaru. Ziedojumu akcija bija kārtējais apliecinājums ASV latviešu dāsnībai, par ko man vislielākais prieks. Pateicoties nu jau gadsimta ceturksni ilgajai sadarbībai ar Latvijas Bērnu fondu, šī palīdzība nonākusi pie tiem, kam tā patiesi nepieciešama.

Gribu atzīmēt arī mūsu Izglītības nozares vadītājas Elisas Freimanes augsto atbildības izjūtu un profesionālītāti, koordinējot ASV latviešu skolu darbu un pasākumus, kā arī sabiedrisko attiecību nozares vadītāja Dzintara Dzilnas entuziasmu,

turpinot atgādināt ASV Kongresa delegātiem par Baltijas valstu drošībai būtiskiem jautājumiem. Man personīgi šajā neziņas pilnajā laikā ļoti palīdzēja arī mūsu priekšsēža Pēterā Blumberga spēja redzēt lietas perspektīvā un plašākā kontekstā.

Kas tev palika nepateikts nenotikušajā ALAs kongresā? Ko teiksi oktobrī, kad, cerams, tiksīmies?

Man ALA kongresi vienmēr ir svētki! Šajā pavasarī kongresu nācās atcelt, precizāk, atlikt, un nav nozīmes mēģināt iedomā-

ties, kas palika nepateikts. Pirms kongresiem ir daudz sagatavošanas darbu un stresa, bet ir tik aizraujoši iepazīt latviešu sabiedrību dažādās ASV pilsētās, satikties ar kollegām un viesiem no Latvijas, kuŗi parasti ar prieku atsaucas uz mūsu aicinājumu piedalīties kongresā un izturas pret kongresa auditoriju ar cieņu un pietāti.

Pieļauju, ka ne visas tēmas un jautājumi, kas mums šķita nozīmīgi un diskusiju vērti, kad februārī intensīvi sākām plānot kongresu, šobrīd ir mūsu prioritāšu augšgalā. Ja oktobrī būs iespējams noturēt kongresu, domāsim, apsvērsim, kādas korekcijas šis laiks būs ieviesis mūsu dienaskārtībā un noskaņojumā.

Kā, vadot ALAs "dzīvības stīgu" – Informācijas nozari, tev veicas ar informācijas apmaiņu, arī ziņu saņemšanu, ko Laika publika (redakcija, lasītāji) vēl varētu aktīvāk darīt? Vai izjūti ieinteresētību no Latvijas puses, īpaši kad sācis darboties Diasporas likums?

ASV latviešu sabiedrība ir ļoti dažāda, mēs joprojām meklējam labāko veidu, kā sasniegt pēc iespējas vairāk cilvēku, kam interesē uzturēt latvietību. Tradicionāli tas notiek, sadarbojoties ar *Laiku*, mūsu ziņas publicē arī interneta portāls latviešiem pasaulē *latviesi.com*. Mums ir

Atklāti sakot, man liekas, ka ASV dzīvojošie latvieši necer un nepretendē uz kaut kādu jaunu durvju atvēršanos šajā sakarībā. Kopš neatkarības atjaunošanas ALAi vienmēr bijusi laba sadarbība ar Latvijas valdību, īpaši Ārlietu, Aizsardzības, Izglītības un zinātnes, Kultūras ministrijām. Mūsu uzticams sadarbības partneris un sarunu biedrs vienmēr bijusi Latvijas vēstniecība Vašingtonā. Labi kontakti veidojas ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru. Amerikas latviešu kopējais noskaņojums, manuprāt, vienmēr bijis – ko mēs varam dot Latvijai – nevis otrādi.

Kā ar pašas radošajiem plāniem? Vai tapis turpinājums tavai grāmatai par tiem, "kas nav aizbēguši"?

ASV dzīvojot, tapušas abas manas grāmatas – par Zvanniķu mājām Latvijā, kur ar trimdnieku atvases Juŗa Čāliŗa un viņa sievas Sandras rūpēm patvērumu atraduŗi daudzi desmiti vecāku aizmirsti un sāpināti bērni, un grāmata "Nesam aizbēguŗi" – par deviņiem ASV dzimuŗiem vai dzīvojoŗiem latvieŗiem, kas meklējuŗi un atraduŗi ceļu atpakaļ uz Latviju. Šī grāmata, kas, sadarbībā ar nedēļrakstu *Ir* iznāca 2017. gadā, bija zināms kopsavilkums intervijām, ko desmit gadu garumā biju veidojusi izdevumiem *Sest-Diena* un *Ir* Latvijā. Vairāki grāmatu varoņi, kā tas bieŗi notiek, kļuvuŗi par maniem domubiedriem vai draugiem, kas ir lielākais ieguvums, bet, atklāti sakot, man vairs nav interesanti rakstīt tāda veida stāstus laikā, kad jebkuŗš cilvēks var aizlidot uz Latviju, iesaistīties tās dzīvē. Domāju, ka pienācis laiks runāt par šīm lietām citādi, atsakoties no kritērija – "dzimis Amerikā, atgriezies Latvijā." Varbūt tieŗi tā ir Diasporas likuma pievienotā vērtība – paskatīties uz latvietību dziļāk, bet vienlaikus racionālāk – mēs visi gribam saglabāt savas saknes, piederības izjūtu, un tagad ir reāla iespēja to darīt. Kā kādreiz intervijā teica nesen Mūŗībā aizgājuŗais dzejnieks Juris Kronbergs: "Tagad trimdas vairs nav – ir latvieŗi dažādās zemēs."

Runājot par maniem plāniem, – pēdējie divi gadi ir atnesuŗi lielus zaudējumus manai ģimenei Latvijā un ASV, Mūŗībā aizgājuŗi vairāki ļoti pazīņas un cilvēki, kam bija vēl tik daudz, ko teikt pasaulē. Tieŗi neziņas pilnajā karantīnas laikā sāku aptvert to, ka varbūt nevajag atlikt stāstus, ko gribas izstāstīt saviem bērniem un mazbērniem, tāpēc sāku tos pierakstīt. Tad jau redzēsim, kur tie mani aizvedīs...

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budŗeta līdzekļiem. Par publikācijās saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Likumprojekts stiprinās gan demokrātiju, gan identitāti

24. jūlijā Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili vienkopus bija aicinājis vēsturniekus, pētniekus, valodniekus, latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu nevalsts organizāciju pārstāvjus, šīs jomas ekspertus un viedokļu līderus, lai spriestu par Valsts prezidenta iniciēto topošo latviešu zemju likumprojekta nepieciešamību un mērķiem, kā arī latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu ilgtspējas un attīstības plānu.

Klātesošie tika iepazīstināti arī ar ekonomģeografa Jāņa Turlaja un viņa domubiedru Gunta Zemīša un Ilmāra Meža izveidoto latviešu vēsturisko zemju karti.

Atklānot darba semināru, Valsts prezidents Egils Levits sacīja: "Mūsu šīs dienas sarunas temats vienlaikus ierakstās divos savstarpēji saistītos Latvijas valsts pamatvirzienos, un tie ir demokrātija un identitāte. Abi pieder pie Latvijas valsts pamatiem. Šodien mēs konkrētāk runāsim par likumprojektu par latviešu vēsturiskajām zemēm, kas vienlaikus stiprinās gan demokrātiju, gan identitāti. Šis likumprojekts ir viena daļa no manas reakcijas uz Administratīvi teritoriālās reformas sākotnējiem trūkumiem, jo reforma nevar būt tikai inženier tehnisks risinājums. Tajā jābūt iekļautiem jautājumiem par kultūru, piederību, valodu, valodas izloksnēm un dialektiem, par to, ko mēs uztveram par savu apkārtni. Tādēļ viens no uzlabojumiem šai reformai, padarot to pilnasinīgāku, pilnvērtīgāku, ir šis likumprojekts par latviešu vēsturiskajām zemēm. Es teiktu, ka šis ir konstitucionāls, tiesiska rakstura likums, lai ne tikai atzītu vēsturisko zemju eksistenci, bet arī to veicinātu."

***

Latvija pretendē kļūt par ANO Drošības padomes pagaidu dalībvalsti

Globālā mērogā lielāka uzdevuma nav, – Valsts prezidents Egils Levits tā raksturo Latvijas centienus kļūt par Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ietekmīgākās institūcijas – Drošības padomes – pagaidu dalībvalsti. Šis starptautiskās organizācijas 75. gadadienā par Latvijas interesēm un devumu ANO prezidents 27. jūlijā sprieda ar citām amatpersonām, sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem un ANO jauniešu delegātiem.

Drošības padomē ir piecas pastāvīgās valstis ar veto tiesībām un desmit – pagaidu dalībvalstis. Tās tiek ievēlātas uz divu gadu termiņu. Lai gan Latvija vēlēšanās kandidēs pēc pieciem gadiem, Levits mudina tām gatavoties laikus, lai nodrošinātu nepieciešamo divu trešdaļu ANO valstu atbalstu.

***

Par Eiropas prokuroru apstiprināts Gatis Doniks

27. jūlijā, Eiropas Savienības Padome Eiropas Prokuratūras Eiropas prokurora amatā apstiprinājusi Latvijas pārstāvi Gati Doniku (*attēlā*).

G. Doniks prokurora pienākumus pašlaik veic Ģenerālprokuratūras Darbības analīzes un vadības departamenta Metodikas nodaļā. Viņš Latvijas Republikas Prokuratūrā strādā kopš 2001. gada.

Viņa pilnvaru termiņš Eiropas prokurora amatā būs seši gadi, ko Eiropas Savienības Padome var papildus pagarināt par trīs gadiem, informē Latvijas Republikas Prokuratūra. G. Doniks prokurora pienākumus pašlaik veic Ģenerālprokuratūras Darbības analīzes un vadības departamenta Metodikas nodaļā. Viņš Latvijas Republikas Prokuratūrā strādā kopš 2001. gada.

***

Ārlietu ministrijas paziņojums

Krievijas Federācijas valdošās aprindas savos komentāros turpina izplatīt melus par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas vardarbīgo inkorporāciju PSRS sastāvā pirms 80 gadiem, iztēlojot to par labprātīgu soli. Vēsturiskā patiesība ir labi zināma: Baltijas valstis tika okupētas un anektētas prettiesiski, izvirzot ultimātus, izsakot militārus draudus un pielietojot militāru spēku. Tautas suverēnā griba tika falsificēta viltus vēlēšanās. Tas bija iespējams, jo Hitlera Vācija un Staļina PSRS noslēdza noziedzīgu darījumu – Molotova – Ribentropa paktu –, tādējādi sadalot Eiropu ietekmes sfērās un izraisot Otro pasaules karu.

Latvijas Ārlietu ministrija aicina Krievijas kolēģas atstāt staļiniski brežņevisko pieeju un uzsākt objektīvu padomju režīma atbildības izvērtēšanu, kā arī aturēties no tālākiem bezcerīgiem un izmisīgiem mēģinājumiem pārveidot traģiskās vēstures lapas. Vienlaikus aicinām Krieviju koncentrēties uz konstruktīvu un cieņpilnu kaimiņattiecību veidošanu, kas vienmēr ir bijusi konsekvanta Latvijas nostāja.

***

Cildinājuma raksts Ventpils Augstskolas profesoram Jānim Silim

22. jūlijā Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili pasniedza Cildinājuma rakstu Ventpils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultātes profesoram *Dr. philol.* Jānim Silim par nozīmīgo ieguldījumu valodniecības un tulkošanas nozares attīstībā Latvijā.

"Augstu vērtēju jūsu ilggadējo profesionālo darbību tulkošanas

zinātnē un tās vēstures izpētes jomā. Jūsu zināšanas un teicamā valodas izjūta, pedagoga un izglītības stratēģa dotības ir ļāvušas tapt izcilām tulkošanas studiju programmām Ventpils Augstskolā, celt augstākās izglītības kvalitāti valstī, līdzveidojušas spējīgu un talantīgu jauno tulkotāju paaudzi," uzsvēra Valsts prezidents Egils Levits, pasniedzot J. Silim Cildinājuma rakstu.

***

Latvijas Arhitektu savienība (LAS) neatbalsta

ēkas Elizabetes ielā 2 nojaukšanu akustiskās koncertzāles būvniecībai, liecina Arhitektu savienības mājaslapā publicētais LAS padomes lēmums.

LAS padomes locekļi apsprieduši Ministru kabineta lēmumu par Nacionālās koncertzāles būvniecību Elizabetes ielā 2, Rīgā, un apkopojusi LAS organizētājos tikšanās, diskusijās, un debatēs pautos viedokļus. Asociācija pauda, ka tā konsekvēnti iestājas par mūsdienīgu, labas pārvaldības principiem atbilstošu pieeju Nacionālās koncertzāles izbūves ieceres īstenošanā. Tomēr LAS padome konstatējusi, ka līdzšinējais Nacionālās koncertzāles projekta virzības process neatbilst šiem principiem, kas bremzējoši ietekmē mērķa sasniegšanu – uzbūvēt sabiedriski nozīmīgu Nacionālo koncertzāli. "Šāda lēmumu pieņemšanas prakse rada lieku spriedzi sabiedrībā un pretnostāda attiecīgas nozares vienu pret otru," uzskata asociācijā. LAS padome pieņēmusi lēmumu neatbalstīt valdības lēmumu demontēt ēku Elizabetes ielā 2, vērtējot šādu valdības lēmumu kā pārsteidzīgu un nepietiekami pamatotu.

***

Jauno mācību gadu plāno sākt klātienē

Izglītības un zinātnes ministrija strādā pie scenārija, kas paredz, ka mācību gads Latvijas skolās atsāksies klātienē, intervijā *Rīta Panorāmā* apliecina izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska. Par viedierīču izmantošanu skolēniem vēl notiek tikai diskusijas, to izmantošana ļautu vairāk personalizēt mācību procesu un padarīt izglītību kvalitatīvāku. Vienlaikus ministrija jau radusi iespēju novirzīt 3 miljonus eiro viedierīču iegādei.

SPILGTS CITĀTS

Gadsimta vienošanās!

Četru dienu sarunās Eiropas līderi panāk vēsturisku vienošanos par budžetu

Pauls Raudesps, no IR, nr. 29

Ziņas par vēsturisko ES budžeta vienošanos ilustrēja fotografija, kurā Eiropas Komisijas prezidente Urzula fon der Leiena un Eiropas padomes prezidents Šarls Mišels salikuši kopā elkoņus un, plati smaidot, skatās viens otram acīs, it kā pēc četras dienas un četras naktis ilgušajām sarunām tagad kopā lēktu jaunu Covid-19 tautasdeju. (..)

Nav sagadīšanās, ka 21. jūlijā panāktā vienošanās, par kuru Mišels plkst. 6.31 notvītoja vienu jūsmīgu vārdu – *Deal!* jeb *Vienošanas!* –, prasīja tikpat daudz laika un pūļu, kā pirms 20 gadiem pieņemta. Šobrīd liekas pašsaprotami, ka Latvija un citas mūsu reģiona valstis ietilpst ES, bet tolaik paplašināšanās uz austrumiem bija ārkārtīgi sakaitēts jautājums, kas izraisīja lielu pretestību daudzās dalībvalstīs. Šonedēļ tika pieņemts tikpat principiāls un tikpat strīdīgs lēmums – ļaut Eiropas Komisijai aizņemt naudu, kuŗas atmaksu solidarīti garantēs visas dalībvalstis un kuŗa tiks piešķirta dalībvalstīm nevis kā aizdevumi, bet gan kā granti jeb piešķirumi. Aizņēmumus atmaksās no jauniem, šim mērķim iezīmētiem nodokļiem, par kuriem gan vēl būs jālemj. (..)

Kā raksta *The Financial Times*, ES līderi "ir pirmo reizi vienojušies izmantot federālo deficītu kā makroekonomiskās krīzes vadības instrumentu". Vēl pirms desmit gadiem eirozonas krīzes laikā katrai dalībvalstij bija atsevišķi jāuzņemas finanču atbildība par izķepurošanos no bedres, taču tagad ES ir gatava solidarīti palīdzēt pārvarēt ārkārtas situāciju.

Pēc sanāksmes Latvijas pārstāvji steidza pievērst uzmanību tieši mūsu valsts ieguvumiem. Latvija grantos septiņu gadu laikā varēsot saņemt 10,5 miljardus, kas ir par 39% jeb apmēram trim miljardiem eiro vairāk, nekā saņēmām no 2014. līdz 2020. gadam. Kopējais fināncējums lauksaimniekiem pieaugs par 25%, un tiešmaksājumi par hektāru no pašreizējiem 179 eiro līdz 215 eiro 2027. gadā. Kohēzijas maksājumi, kuŗi daudzām citām valstīm samazināsies, Latvijai pieaugs par 1%. Būs papildu nauda *Rail Baltica* un infrastruktūras pielāgošanai militārām vajadzībām. (..)

Rezultāts ir pārsteidzoši labs un kārtējo reizi apliecina, ka, par spīti visām domstarpībām un atšķirīgām interesēm, Eiropa vēl aizvien spēj vienoties par lielu problēmu risināšanu. Soli pa solim, bet vienmēr uz priekšu.

***

Latviešu strēlnieku laukuma labiekārtošana

ieguldīs € 1,52 miljonus, labiekārtos būvuzņēmums SIA *Skonto būve*, liecina informācija Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā.

Latviešu strēlnieku laukuma sakārtošana ir viena no trim kultūras mantojuma vietām, kuŗa sakārtošanai tiks novirzīts Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzfinansējums.

***

Ventspilī top Zinātnes centrs

31. jūlijā plkst.15 norisināsies svinīgs pasākums par godu vēstījuma kapsulas iemūrēšanai jaunās "Zinātnes centra jaunbūves" un "Innovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbū-

ves" ēkas pamatos, simbolizējot jaunās ēkas būvniecību.

Ventpils Zinātnes centra ekspozīcijas daļas izvietoto galeriju platība aizņems 4485 m² no kopējās centram paredzētās platības 6270 m², kas atradīsies ēkas pirmajā stāvā, bet Innovāciju centra platība aizņems 1785 m².

Zinātnes centrā tiks izveidotas izglītojošas interaktīvas ekspozīciju zāles, 93 eksponāti, zinātnes šovi, laboratorijas, konferenču telpas, mācību klases, laboratorijas un tehniski radošās darbnīcas, kas apmeklētājiem būs pieejamas visos gadalaikos. Zinātnes centra ekspozīcijas būs pieejamas plašai sabiedrībai – kā Latvijas, tā ārvalstu viesiem.

(Turpinājums 4. lpp.)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Sadrūmis par to, ka Turcijas prezidents Tājips Redžeps Erdogans 6. gadsimta pasaules brīnumu – Svētās Sofijas katedrāli Konstantinopolē/Istanbulā atkal no muzeja pārvērtis mošejā, nejausi uzdūros lieliskai fotomontāžai, kas pavidēja kādā no Krievijas sociālajiem tīkliem: Volgogradas/Staļingradas draudīgā “Dzimtenemāte” ar atvēzto zobenu, daudz nātā Brīvības statuja Ņujorkā ar paceltu lāpu un – Brazīliju svētais Riodežaneiro Jēzus Kristus, kuŗš, abu statuju vidū stāvot, tās apkampj un saka: “Devočki, uspoikoites!” (Meitenītes, nomierinieties! – *Krievu val.*)

Šī lieliskā fotomontāža ietver sevī mūsdienu pasauli un tās geopolitisko pretstāvi, impēris-

kos draudus un brīvības simbolu, un, var teikt, mierinoši viedu padomu no debesīm.

Vācu-padomju kara izšķirīgās Staļingradas lielkaujas piemiņai uzslīetā milzu statuja “Dzimtenemāte” ceļas pāri tik daudz cietušajai pilsētai pie Volgas 85 metru augstumā. Uzslīeta 1967. gadā. “Dzimtenes-mātes” rokas garums – 20 metri, zobena garums – 35 metri! Raugoties mūsdienu acīm uz šo roku ar atvēzto zobenu, vērotājam nevilus kļūst baisi: tas ir Putina Krievijas impēriskais drauds, kas vērstas pret “kollektīvajiem Rietumiem” un sola: “Varam atkārtot!”

Brīvības statuja uz salas Ņujorkā, kas ar paceltu lāpu sveicina neskaitāmos imigrātus, kuŗi

cer Amerikā atrast labāku dzīvi, ieelpot brīvības gaisu un rast saviem bērniem labāku nākotni, uzcelta 1886. gadā un ir 46 metrus augsta (93 metrus ar cokolu). 1886. gada Amerika bija pozitīvais pretstrata cariskajai Krievijai, no kuŗas nāca vairums ieceļotāju. Izsēdinātus šai “cerības krastā”, viņus pirmām kārtām pratināja, vai viņi nesirgst ar kādu lipīgu slimību... Tagad, 2020. gadā, Brīvības statuja daudziem kļuvusi par rūgta izsmiekla objektu, un tam, diemžēl, ir zināms pamats.

Jēzus Kristus statuja uzslīeta 1931. gadā, pasaules ekonomiskās krīzes jeb depresijas briedumā, Statujas augstums – 30 metri (38 ar cokolu). Viņš raugās uz Riode-

žaneiro – lielpilsētu, kur arī tagad, tāpat kā pirms 89 gadiem, krass ir kontrasts starp turīgajiem un trūkcūcietējiem. Svētīdams cilvēku masas tur lejā, Kristus plaši atvēzis rokas. Bet tā vien šķiet, ka Pestītājs plāta rokas nevarībā – sak, ko nu vairs var darīt?!

Un tagad palūkosimies uz 24,5 metrus austro skulptūru “Strādnieks un kolchozniece” no chromēta nerūsējošā tērauda, kas 1937. gadā, kad Padomju Savienībā plosījās nežēlīgs terrisors, slējās virs PSRS paviljona Parīzes Pasaules izstādē. Tie abi stāv uz postamenta un jūsmīgi, ar sparū traucas pretim nākotnei, turot rokā darbarīkus – sirpi un āmuru. Skaista, lieliska skulptūra! Cik žēl, ka šie abi darbarīki kļu-

vuši par totālītārā komūnisma simbolu, tāpat ka indoeiropiešu svastika kļuvusi par nacistisko kāškrustu! Ja nebūtu šis drausmīgais konteksts, šo skulptūru varētu nosaukt – “Slava darbam”... Tagad tā slejas Maskavā, Miera prospektā, netālu no VDNH izstāžu kompleksa uz postamenta minētā paviljona augstumā un pievelk tūristu masas – bet nevis kādus komūnistu gājienus 1. maijā. Skulptūra ir “federālas nozīmes valsts mākslas piemineklis”. Šī lieliskā darba autore ir tēlniece Vera Muchina, dzimusi Rīgā. Tā bija viņa, kas vēlinā staļinisma gados neļāva nojaukt Brīvības pieminekli, norādot, ka tas ir vērtīgs mākslas darbs. Paldies viņai par to!

Raugoties uz statujām...

KĀRLIS
STREIPS

29. augustā uz 60 mandātiem Rīgas domē sacentīsies 718 kandidāti no 15 dažādām partijām un partiju apvienībām. Pagājušajā nedēļā noslēdzās sarakstu iesniegšanas termiņš Rīgas vēlēšanu komisijā, pēdējā brīdī ar savu sarakstu vēl pasteidzās partija *Jaunā Saskaņa*. 505 no kandidātiem (70,3%) ir vīrieši. Gados jaunākajam kandidātam ir 18, bet vecākajam – visi 90 gadi! Vidējais vecums 45,6 gadi. 76,7% kandidātu ir pabeigta augstākā izglītība, bet pieci nav tikuši tālāk par pamatskolu. 58,6% kandidātu pieteikumā norādīts, ka viņi ir latvieši, sarakstos arī ir baltkrievi, ebreji, viens gruzīns, 77 krievi, ir arī lietuvieši, viens libietis, pa četriem poļiem un ukraiņiem. 201. gadījumā kandidāts savu tautību nav norādījis. 564 no kandidātiem ir reģistrēta dzīvesvieta Rīgā, citiem Jelgavā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē un citur Latvijā. Tas gan šķiet savdabīgi – cilvēks, kas dzīvo, piemēram, Tukuma novadā, kandidē galvaspilsētā? Tas tāpēc, ka kandidēt drīkst arī cilvēki, kuŗi Rīgā strādā, vai kuŗiem galvaspilsētā pieder īpašums.

Lieki teikt, ne visām no tām 15 sacerējušajām partijām un apvienībām nākotne attiecībā uz vēlēšanu rezultātiem ir īpaši daudzsolīga. Par Latvijas politiskajiem procesiem jūtos gana informēts, bet atzīstos, ka, sarakstus aplūkojot, man par jēdzienu “Nacionālā Savienība TAISNĪGUMS” bija pirmā dzirdēšana. Par šīs partijas “nopietnību” varam spriest pēc fakta, ka tā “saskasija” kopā tikai septiņus kandidātus. Vairums partiju 29. augustā piedāvās 63 kandidātus. Par šo faktu, izlasītu *Latvijas Avīzē*, komentāru rakstot, atra-

du šādu atzinumu: “Sarakstā pieteikto kandidātu skaits drīkst par trim kandidātiem pārsniegt domē ievēlējamo deputātu skaitu. Rīgas domē jāievēl 60 deputāti, tādējādi maksimālais kandidātu skaits vienā sarakstā ir 63.” Nekur neatradu skaidrojumu, kāpēc drīkst pieteikt vairāk kandidātu nekā pieejamo deputātu mandātu skaitu, tas kaut kā šķiet neloģiski, bet tā nu tas ir. Taču tālu no tiem 63 vai pat 60 kandidātiem blakus “Nacionālajai Savienībai TAISNĪGUMS” šogad ir tikpat nedaudzsolīgajai partijai “Vienoti Latvijai” (12), Rīcības partijai (24) un “Centra Partijai” (8). Arīdzan “Latvijas Krievu Savienībai” (39), kuŗa, atšķirībā no pārējām minētajām, aptaujās pēdējos mēnešos ir kotējusies te mazliet zem, te mazliet virs pieciem procentiem balsu, kas vajadzīgs, lai vispār tiktu pie vietām Rīgas domē. Piedalīšanās vēlēšanās ir sava veida finansiāls risks. Katram sarakstam ir jāsamaksā drošības nauda 850 eiro apjomā. Ja top ievēlēts kaut viens deputāts, tad nauda tiek atmaksāta. Ja ne, tad tā tiek ieskaitīta pašvaldības budžetā. Protams, nekāds milzīgs atspaidis pašvaldības budžetam tas nav. 2017. gada pašvaldību vēlēšanās Rīgā startēja 11 saraksti, no kuŗiem mandātus domē ieguva pieci. Atlika seši. 6x 850 = 5100 eiro.

Laikā pirms sākās sarakstu noformēšana un iesniegšana, notika plašas sarunas par to, ka tā dēvētajām “latviskajām” partijām vajadzētu veidot kopsarakstu ar domu, ka galvenais šogad vēlēšanās būs pielikt punktu tai patvaļai, kāda Rīgas domē ir valdījusi kopš 2009. gadā, kad vairākumu pašvaldībā ieguva partija *Saskaņas centrs* un par-

tija *LPP/LC*, ar ko saprast *Latvijas pirmo partiju* savienībā ar to, kas tobrīd bija palicis pāri no kādreiz varenās partijas *Latvijas ceļš*. Par Rīgas mēru pēc vēlēšanām kļuva *Saskaņas centra* pārstāvis Nils Ušakovs, un nākamajos 10 gados Rīgas pašvaldība visvairāk bija zināma kā iestāde, kuŗa skandals seko skandalam. Lasītāji, iespējams, atcerēsies, ka šī gada sākumā šis fakts Vides Aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministram Jurim Pūcem bija par iemeslu, lai viņš Ušakovu atstādīnātu no amata. Attiecībā uz domi kopumā – punktu pacietībai pielika piepešais lēmums visu atkritumu izvešanas procesu Rīgā uzticēt tikai vienam, politikāņiem pietuvinātam uzņēmumam, nevis četriem uzņēmumiem, kā tas bija pirms tam. VARAM pieteica un Saeima apstiprināja Rīgas domes atļaušanu. Vēlēšanas sākotnēji bija paredzētas aprīlī, bet tad zināmo apstākļu dēļ tās tika atliktas uz 29. augustu.

Protams, 15 dažādi saraksti neliecina par īpašu partiju apvienošanās kopsarakstā, bet divos gadījumos partijas tomēr atrada kopīgu valodu – augustā kopā startēs partijas *Attīstībai/Par* un *Progresīvie*, kā arī Nacionālā apvienība un Latvijas Reģionu apvienība. Jaunākajā sociālo pētījumu firmas SKDS pētījumā ar jautājumu “Ja rīt notiktu Rīgas domes vēlēšanas, par kuŗu partiju vai apvienību tu balsotu?”, vislabākie rezultāti ir partijai *Saskaņa* (33,2%), tālāk minēta apvienība *Attīstībai/Par* ar 23,3%, un *Progresīvie* un NA/LRA ar 8,6%. Virs pieciem procentiem aptaujā, kāda veikta no 2. līdz 6. jūlijam, bija *Jaunā Vienotība* (8,4%), Zaļo un Zemnie-

ku savienība (6,1%), partija *Gods kalpot Rīgai* (5,9%), Jaunā konservatīvā partija (5,7%), un Latvijas Krievu savienība (5%). SKDS vadītājs Arnis Kaktiņš par to ir bildis: “Būtiski ir ņemt vērā, ka reitingi nav īsti vēlēšanu rezultātu prognozes.” Tā tas ir! 2017. gadā, piemēram, Jaunā konservatīvā partija aptaujās nekādus īpašus rezultātus neuzrādīja, bet tad vēlēšanu dienā tika pie 13,42% balsu un deviņiem mandātiem Rīgas domē. Taču attiecībā uz kopsarakstiem vai to trūkumu, 2018. gada Saeimas vēlēšanās atsevišķi startēja *Attīstībai/Par*, *Jaunā Vienotība* un *Progresīvie*. Pirmās divas iekļuva Saeimā, trešā ne, bet, ja tās visas būtu kandidējušas kopā un saņēmušas tikpat daudz balsu kā atsevišķi, tās būtu saņēmušas vairāk balsu nekā jebkuŗa cita partija. Šīs trīs ir salīdzinoši liberāli noskaņotas partijas, un tas būtu bijis jauki, bet šē tev – partijas tomēr nespēja vienoties!

Galvenais attiecībā uz vēlēšanām tomēr ir un paliek vēlēšanu

līdzdalība. Personīgi esmu piedalījies pilnīgi visās vēlēšanās un tautas nobalsošanās, kādas bijušas kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, jo es to uzskatu par savu pilsoņa pienākumu. Gandrīz visu to laika posmu dzīvoju Rīgas centrā, man bija “savējais” iecirknis netālu no mājām. Pirms trīs nedēļām pārcēlos uz citu dzīvokli Purvciema mikrorajonā, pirms 29. augusta vēlēšanām būs jāpāriet sējas, kur ir tuvākais iecirknis, bet balsot es noteikti un bez jebkādam šaubām. 2017. gadā Rīgas domes vēlēšanās piedalījās 58,72% vēlētāju, kas nav izmisīgi zems procents (pērn Eiropas parlamenta vēlēšanās piedalījās tikai 33,53%, kas ir pavisam nožēlojami), taču ir pietiekami daudz jautājumu Rīgas pašvaldībā, kuŗiem jābūt interesantiem visiem galvaspilsētas iedzīvotājiem. Tostarp ar pārliecību, ka Rīgai tomēr jāklūst par pilsētu, kuŗā nevalda korupcija un bezgalīgi skandali.

Raibās vēlēšanas

 nacionālā informācijas aģentūra
 Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

GUNDEGA SAULĪTE

Pēc karantīnas noteikumu pieprasītās pauzes vairāku mēnešu garumā Latvijas teātri pamazām sāk atgūties. Pauze skāra kā skatuves mākslas radītājus, tā skatītājus un vērtētājus. Kaut arī radošie prāti pielika daudz pūļu, lai nepārtrauktu saikni ar skatītājiem un meklētu vēl nebijušas formas un formātus, ņemot palīgā modernās tehnoloģijas. Šai posmā radās tā sauktās e-izrādes – iestudējumi, kas tika spēlēti interneta tiešraidē vai arī vispirms filmēti un tad pieejami skatītājam. Apbrīnojami daudz variantu, kaut jāatzīst – tāda izlīdzēšanās vien bija, dzīvo saikni starp tēlotājiem un skatītāju aizstājot ar datora ekrānā pasniegtu priekšnesumu. Bet lai nu paliek šī posma ieguvumi un zaudējumi, jo ir priecīgas ziņas – uzmanīgi ievērojot valstī noteiktos epidemiologu priekšrakstus, teātros ir atsākušās “dzīvās” izrādes. Tiesa, ar samazinātu skatītāju skaitu zālēs (jāievēro noteiktā distance), ar teātru personāla uzmanīgi vērigu attieksmi pret atnākušajiem skatītājiem. Tomēr izrādes notiek!

Šoreiz pievērsīšos pirmajiem iespaidiem Dailes teātrī, kur īsā laikā notikušas trīs jauniestudējumu pirmizrādes. Skatītāju ļoti gaidītas un labi uzņemtas.

Artūra Diča lugā “**Blokmājas dons Kichots**” darbojas tikai divas personas – īpatnis, kurš sevi dēvē par Jautājuma zīmi, un elektrotīklu kontrolieris Viktors. Pirmais – sāpīgi un pārjūtīgi uzveļ visas pasaules negācijas, jūtas atbildīgs par zemeslodi, kas viņa ieskatā iet bojā. Otrais – it kā piezemētais tips, kurš saskarē ar Jautājuma zīmi arī sāk kaut ko atskārst par pasauli un tās problēmām. Drāmatiskā darba izejas situācija ir skaidra, taču darbības tālākais risinājums atstāj arī daudz neatbildētu jautājumu. Vispirms – par galvenā varoņa garīgo veselību. Aktieris Dainis Grūbe, tēlojot Jautājuma zīmi, darbojas ar tik pārlicināto intensitāti, ka pieprasa no partnera Lauņa Subatnieka, kas tēlo Viktoru, pilnīgu aktierisku pakļaušanos un kolleģiālu atdevību. Duets izveidojas pārlicināts. Problemātisks paliek tikai jautājums, kurp lugas autors un režisors Gundars Silakaktiņš grib mūs aizvest. Finālā Jautājuma zīme, uzspridzinot gāzes balonu, uzlaiž gaisā savu dzīvokli, acimredzot arī visu blokmāju, ne tikai abus varoņus. Pārāk skopi tomēr iezīmēta savdabīgā pasaules glābēja argumentācija un tēla būtībai pietrūkst izskaidrojuma, jo mentāli slima cilvēka darbošanās diez vai bijis iestudētāju mērķis.

Šai iestudējumā katrā ziņā jāuzteic ne tikai mākslinieka Aigara Ozoliņa izveidotā galvenā varoņa dzīves telpa, bet visa notikuma savdabīgais īstenojums apjūmtajā teātra vasaras dārzā. Lugas darbība norisinās teātra kafejnīcas teritorijā, ko no skatītājiem šķir stikla siena. Lai saklausītu dialogu aiz šīs stikla sienas, katram skatītājam

Ieva Segliņa un Gints Andžāns izrādē “Elpa” // Foto: Mārcis Baltskars

tiel piešķirtas elektroniskās “austiņas”, kuŗas pēc beigām kārtīgi atdodam teātra personālam. Šī savdabīgā koncentrēšanās uz piedāvāto stāstu, ko papildina arī divi videoekrāni katrs savā skatītāju telpas malā, katrā ziņā rada ļoti svarīga notikuma priekšnojautas, arī aktieŗu spēle aizrauj. Taču nepamet sajūta, ka dramaturgam, piesaucot tik daudz aktuālo globālo problēmu, ieceri attīstīt un risināt vajadzēja skaidrāk un mērķtiecīgāk. Tad varētu just līdzīgu cilvēkam, kuŗa mērķis bija glābt visu pasauli.

Dailes teātra Lielajā zālē uz absolūti tukšas skatuves aktieŗu pāris spēlē režisora Dmitrija Petrenko iestudēto Dankana Mak-

Kārlis Arnolds Avots un Anete Krasovska izrādē “Elpa” // Foto: Mārcis Baltskars

Justīnes Kļavas “Sidraba šķidrums” Paulas Pļavnieces režijā. No kreisās: Alise Danovska, Niklāvs Kurpnieks, Andris Būlis un Mārtiņš Upenieks // Foto: Jānis Deinats

millana lugu “**Elpa**”. Īstenībā ir divi pāri, galvenos varoņus tēlo gan Ieva Segliņa un Gints Andžāns (viņš arī lugas tulkotājs no angļu valodas), gan Anete Krasovska un Kārlis Arnolds Avots. Divi aktieŗu sastāvi, kas vēl jo vairāk intriģē kā skatītājus, tā vērtētājus.

Izrāde saista ar precīzu dzīves izjūtu, ar konkrētību varoņu attiecībās un plašu vispārīnājumu

iestudējuma jēgas ziņā. Īstenojot autora norādes, uz skatuves nav ne dekorāciju elementu (ir viena vienīga kaste, uz kuŗas brižam var apsēsties), ne rekvizītu. Atsevišķas epizodes, Viņas un Viņa dzīves notikumi, netiek atdalīti pat ne ar pauzi vai mizanscēnu maiņu. Tā ir dzīve, ko mūsu acu priekšā izdzīvo varoņi, aptverot laiku no jaunības burtiski līdz kapa malai. Sākumā tie ir līdz

smieklīgumam bezgalīgi strīdi un pārdomas par to, vai ir vērts radīt bērnu. Pēc tam – bērns tomēr rodas, izaug, un Viņa paliek viena pie dzīvesbiedra kapa. Režisors D. Petrenko ir radījis aizkustinošu izrādi par divu cilvēku ceļu vienam pie otra, tukšā skatuves telpa iegūst tēlainu jēgu – tā kļūst par pasauli, kuŗā tik daudz kas jāpiedzīvo, lai šo ceļu atrastu. Un abi aktieŗu pāri ir radījuši divus lieliskus duetus, kam teicami palīdz komponistes Annas Ķirses ļoti smalkjūtīgā skaņu partitūra. Temperamentīgi un līdz drāmatismam skaudri viens otru meklē Ievas Segliņas un Ginta Andžāna varoņi. Savukārt Ane-

rantiņā un atsvešinātībā pavadiem mēnešiem?

Trešā pirmizrāde Dailes teātrī ir Justīnes Kļavas komēdija “**Sidraba šķidrums**”, kas tapusi sadarbībā ar neatkarīgo teātra kompāniju KVADRIFRONS. Režisorei Paulai Pļavniecei sadarbībā ar Kļavu Melli un Anci Strazdu, kas veidojuši scēnografiju un kostīmus, izdevies radīt izrādi, kuŗā daudz smejas, taču smieklī nenoņem problēmu samežģījumus. Tās pretrunas, ko stāstā par vienas ģimenes trim bērniem, viņu tieksmēm un uzskatiem, iemiesojusi dramaturģe, nekur nepazūd. To sajūtam pavisam skaidri. Tās nav iespējams aizbērt kā pagalmā radušos bedri, kas patiesībā ir dabas radītas karsta kritenes (pazemes bedres), nav iespējams atrisināt, arī samierinot pretējus viedokļus, tāpēc lugas autore piedāvā visai nosacītu izeju – visām personām finālā draudzīgi doties uz pirti. Simboliski, vai ne? Notikumam nerealitāti iezīmē trīs milzīgas slietas, kas ik pa brīdim iesaistās darbībā, taču personu sadursmes ir reālākas par reālām un mums, skatītājiem, labi pazīstamas.

Konflikts rodas, kad lauku mājās, kur saimnieko vecākais dēls ar sievu, jaunākais brālis grib svinēt kāzas ar... Ričardu, kas nesen vēl bijis Rūta. Jaunākā māsa Krista ir pārliecināta feministe. Ieradies arī mācītājs Modris, kas lūgts salaulāt jauno pāri.

Dialogi ir asprātīgi, tajos daudz mūsdienu konkrēto pazīmju – ikdienā sarunās un medijos lietotu terminu, politiķu vārdi, populāru personu, tostarp psihoterapeitu piesaukšana. Režisore pirms pirmizrādes izteikusies, ka izrāde ir politnekorekta. Atsaucoties uz apkārt vērojāmām problēmām, autore izvēlējusies komēdijas žanru, kuŗā vēl lielu reizi paspēlējās ar vārdiem, nosaukumiem, jēdzieniem. Kāpēc gan “Sidraba šķidrums”, ja Aspazijai bija šķidrants? Viena aina nosaukta “Gejiem līdzī”, cita nes nosaukumu “Mīlas frontē bez pārmaiņām” – tā taču arī rotaļāšanās ar apziņu nostiprinātu nosaukumu alūzijas. Atcerēsimies, ka Justīne Kļava ir arī izrādes “Dvēseļu utenis” dramaturģe (iestudēta *Dirty Deal Teatro*, 2018. gadā ieguvusi balvu kā Gada izrāde). Līdz ar to šī “rotaļa” ir viņas iemīļots paņēmiens, kā saasināt sabiedrības uzmanību piedāvātajam stāstam.

Ansambļa spēle ir raita, viegla un asprātīga, bet ne brīdi lēta vai banāla. Lielā nopietnība – zemitēkstā. Problēmu vairāk nekā pietiekami, ne tikai par viendzimuma precībām vai polarizētiem uzskatiem, arī par neiecietību, par paštaisnību un nespēju savienot dažādus priekšstatus par vērtībām, par prasmi risināt dialogu starp dažādu uzskatu pārstāvjiem. Un tieši ar šo nastu atstājam teātri. Iepriecinoši, ka, atgriežoties pie “dzīva” teātra, esam acināti just līdzīgu domāt līdzīgu.

“Sapratu, ka gribu pārcelties uz Latviju”

Miķelis Striķis, tautietis no Austrālijas, par dzīvi Latvijā intervijā Sallijai Benfeldei

Miķelis Striķis ir dzimis Austrālijā, latviešu bēgļu ģimenē un saka – līdzšinējais mūžs, septiņdesmit gadi, tur arī pavadīti. Ieguvis advokāta izglītību un visu laiku strādājis par notāru un advokātu, pirms gada viņš aizgāja pensijā un pārcēlās uz Latviju, jo jau sen par to bija domājis.

Kāpēc nolēmt pārcelties uz Latviju?

Tas ir garāks stāsts. Gandrīz visi radi, gan no tēva, gan no mātes puses, joprojām ir Latvijā, daži dzīvo arī Amerikā un Vācijā. Austrālijā dzīvoja tikai tēvs, mamma, es un mans brālis. Pagājušā gadsimta septiņdesmito gadu pirmajā pusē gadus divus pie mums uz Austrāliju atbrauca dzīvot mamma māte, mana

mantoja citi radnieki un vēl arvien ir Striķu dzimtas īpašumā. Mātes māte, kad viņa atgriezās Latvijā 1974. gadā, tika pie zemes un mājiņas Pļaviņu pusē, kur viņa ir dzimusi. Kad 1985. gadā vecmāmiņa nomira, viss palika manai mammai un viņas brālim. Mamma atteicās no mantojuma, bet, kad 1993. gadā pārcēlās no Austrālijas, zemi no brāļa atpirka un tur tika uzcelta māja. Kad 2006. gadā mamma nomira, to mantojām mēs ar brāli. Mans brālis uz Latviju nekad nepārcelsies, un savu mantojuma daļu viņš pārrakstīja man.

Sākumā dzīvojat Cēsīs, kādēļ pārdomājāt?

2018. gadā atbraucu uz Dziesmu svētkiem un biju Latvijā trīs

“Arī es savā raksturā jūtu to viensētnieku – lielāko tiesu esmu strādājis pats savos uzņēmumos, pats par visu atbildējis, un pats ar visu ticis galā. Viensētnieks!”

vecmāmiņa. Viņu izlaida no Padomju Savienības, un viņa atbrauca uz palikšanu. Tomēr vecmāmiņa nevarēja pierast pie dzīves Austrālijā, laikam pietrūka savu vīstīņu un aitiņu, un viņa atgriezās Padomju Latvijā. Cita radniece – mana māsiņa – no Latvijas pie mums atbrauca ciemos 1990. gadā. Es pirmo reizi uz Latviju atbraucu deviņdesmitā gada beigās.

Istajā brīdī...

Jā, tieši uz barikāžu laiku. Bija gadījies tā, ka palīdzēju vienam Latvijas advokātam, kuŗš bija atbraucis uz Austrāliju, savukārt viņš bija vienojies, ka nedēļu strādāšu Augstākās Padomes likumdošanas komisijā par padomdevēju. Tā bija barikāžu nedēļa. Piektdienas vakarā ar nakts vilcienu aizbraucu uz Liepāju, pārnakšņoju pie radiem, svētdienas rītā uzzinājām, ka Lietuvā ar tankiem sabraukti cilvēki. Kāpām mašīnā un braucām uz Rīgu. Dievkalpojums Sv. Jaņa Doma baznīcā, manifestācija. Nākamajā dienā aizgāju uz Augstāko Padomi un tur pavadīju visu to nedēļu.

Vai jau toreiz sapratāt, ka gribat dzīvot Latvijā?

Jā, tolaik sapratu, ka gribu pārcelties uz Latviju. Protams, vēl bija jāizdara dažas lietas – jāizaudzina un jāizskolo bērni! Austrālijā katru gadu advokātiem ir jāatjauno prakses tiesības, tas jāizdara līdz 15. maijam par gadu no 1. jūlija līdz nākamā gada 30. jūnijam. Pagājušajā gadā nolēmu, ka pietiek. Mana septiņdesmitā dzimšanas diena sakrīt ar prakses pēdējo dienu, un četras nedēļas vēlāk es jau biju Latvijā uz palikšanu.

Vai jums nācās braukt uz “tukšu vietu” un skatīties, kur palikt?

Nē, nebiju tukšinieks. No tēva puses gan neko neesmu mantojis. Mājas, kuŗas viņš piedzima,

nedēļas, tad trīs nedēļas ceļoju pa Eiropu, pēc tam nolēmu savus plānus mainīt un atbraucu uz Latviju uz vēl trim nedēļām. Rīgā dzīvokli negribēju pirkt, Carnikavā nekā lāgā nebija, un tad atbraucu uz Cēsīm. Tā nu nopirku dzīvokli Cēsīs. Un tad iepazinos ar īsto sievieti, savējo, un pārcēlos pie viņas uz Garkalni.

Vai bija sarežģīti pārcelties uz Latviju?

Nekā grūta nebija. Man ir dubultpilsonība – gan Austrālijas, gan Latvijas. Latvijā man pieder mantotais īpašums, nopirku dzīvokli Cēsīs. Pirms pārcēlos, Latvijā biju ciemojies duci reizi. Esmu brīvs cilvēks, Latvijā ielidoju ar Latvijas pasi, Austrālijā ar Austrālijas pasi. Bija jāatrod un jāizvēlas, kur dzīvot, bet, ja ir nopelnīta nauda, tad tas ir izdarāms.

Vai nav problēmu ar Austrālijā nopelnīto pensiju? Latvijā ir cits ar nodokļiem neapliekamais minimums?

Miķelis Striķis: “Kad Latvijā biju pirmo reizi, barikāžu laikā, tauta bija saliedēta, arī krievi bija gatavi aizstāvēt Latviju, valsti, brīvību, cilvēki bija gatavi uz visu. Nākamajā reizē atbraucu 1996. gada novembrī, un jau tad varēja redzēt, ka ikkatrs rauj uz savu pusi.”

Ar Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu attiecības vēl jāsakārto, un tas gan nav ne viegli, ne vienkārši. Austrālijas pensija man pienākas arī Latvijā, jo esmu tur nostrādājis 35 gadus un ilgāk. Lai gan esmu Austrālijas pilsonis, es vairs tur nedzīvoju, tāpēc man nepienākas pensijas pirmie 18 tūkstoši dolaru bez nodokļa, tas jāmaksā no pirmā dolara. Iz-

rādās, ka Latvijai un Austrālijai nav savstarpējā līguma par neaplikšanu ar dubulto nodokli. Ļoti iespējams, ka man pensijas nodoklis būs jāmaksā gan Austrālijā, gan Latvijā.

Vai tad pēc nodokļu nomaksas vēl kaut kas paliks?

Kas to lai zina, vēl neesmu izdibinājis. Šobrīd bez nodokļu nomaksas saņemu aptuveni tūk-

stoti eiro mēnesī, kas būs pēc tam, nezinu. Ar vārdu sakot, skaidrības pilnīgi nekādas. Esmu lūdzis remigrācijas koordinatorei palīdzību to visu noskaidrot, viņa saņēma atbildi no VID, bet tajā nekas tā īsti netika paskaidrots, kas un kā jādara. Ar vārdu sakot, par nopelnīto naudu skaidrības nekādas.

Vai esat pieradis pie Latvijas un pie mums? Ar ko atšķiramies no Austrālijas latviešiem?

Austrālijas latviešu sabiedrība ir integrējusies – nevis asimilējusies – pilnībā, tādēļ latviešus tā īsti nevar atšķirt. Bet tas, kas atšķir Latviju, ir – šeit ļoti daudzas lietas ir nesakārtotas. Viss notiek pēc principa – tas tagad būs izdevīgi, uz priekšu neviens negrib skatīties, katrs to dekūti velk uz savu pusi. Tālejošas plānošanas, manuprāt, nav nekādas. Katrs grābj, ko grib. Kad Latvijā biju pirmo reizi, barikāžu laikā, tauta bija saliedēta, arī krievi bija gatavi aizstāvēt Latviju, valsti, brīvību, cilvēki bija gatavi uz visu. Nākamajā reizē atbraucu 1996. gada novembrī un jau tad varēja redzēt, ka ikkatrs rauj uz savu pusi. Šai ziņā nekas nav mainījies.

Latvieši ir lieli vienpatņi, varētu pat teikt – viensētnieki. Šorīt ar draudzeni bijām mežā sēņot. Citi sēņotāji iet gaŗām, nesveicinās, izliekas, ka neviens nav. Nezinu, varbūt piecdesmit okupācijas gadi ir veidojuši to atsvešinātību, katram gadījumam daudz nerunāt, lai kaut kas nenotiek. Austrālijā cilvēki ir draudzīgāki un atvērtāki.

Vide Latvijā ir brīnišķīga – daba, ainavas, arī klimats ir maigāks par Austrālijas klimatu, te viss ir zaļš, miksts un slapjš. Te ir droši un mierīgi. Pārtika un ēdiens Latvijā ir ļoti labs un garšīgs. Tikai cilvēki tādi īpatņēji. Patiesībā gan jāteic, ka arī es savā raksturā jūtu to viensētnieku – lielāko tiesu esmu strādājis pats savos uzņēmumos, pats par visu atbildējis, un pats ar visu ticis galā. Viensētnieks!

Vairs nepārdomāsiet un nepārcelsities uz citu valsti?

Es negrāso nekur pārcelties, ceļoju pa Latviju, kā gribu un kur gribu. Ar mani kopā ir mīļotā sieviete, dzīvoju savu dzīvi.

Oktoŗī piedzims sestais mazbērns, tas varbūt būs iemesls aizbraukt uz Austrāliju. Bērni uz Latviju nepārcelsies, viņi nav precejušies ar latviešiem, viņiem pašiem savi bērni un dzīve.

Ziniet, man savulaik bija plāns atbraukt uz Latviju un nodzīvot vienu gadu – vai varu te izturēt tās gaŗās ziemas un tos duŗņus. Izrādās, te nekādas ziemas nav! Te var dzīvot, ir skaisti!

Mazbērnu pulkā

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF

Mediju atbalsta fonds

JURIS
LORENCIS

Viena no manām spilgtākajām bērības atmiņām ir brauciens uz Lejasciema kapusvētciem. Šajā Vidzemes miestnā tos vienmēr svin otrajā jūlija svētdienā. Kopā ar mammu un jaunāko māsu es sēžos rīta autobusā, kas mēro ceļu no Lubānas uz Gulbeni. Nākamo autobusu uz Lejasciemu nākas gaidīt veselu stundu. Parasti šajā laikā es Gulbenes autoostā paspēju notiesāt vismaz divus krējuma saldējumus ar rozīnēm un, ja palaimējas, uz tuvējām dzelzceļa slieidēm apskatīt vilciena lokomotīvi. Tieši Gulbenē es pirmo reizi mūžā ieraudzīju čigānus, kas man likās ļoti neparasti un skaisti cilvēki. Brīdī, kad ieradāties Lejasciema kapos, vectēvs parasti jau sēdēja pie mirušās sievas, manas vecāsmātes kapa. Toreiz kapu vēl rotāja vienkāršs koka krusts. Kad ierunājāties par pieminekli, vectēvs vienmēr atteica – pagaidiet, gan paspēsiet. Tagad krusta vairs nav, parādīties pelēks laukakmens ar skaitļiem: “Augusts Dambrovs: 1884 – 1980, Karlīne Dambrova: 1895 – 1960”.

Kapsēta pamazām pildās ar cilvēkiem, gaisā jūtama saldeni šķebinoša balto liliju smarža. Jūlija vidus Latvijā ir gladiolu un liliju laiks. Pati kapsēta atgādina ziediem izpušķotu parku. Un tad sākās kaut kas līdzīgs svētsvinīgai rosībai. Gaisā jūtams miers – un vienlaikus garīgs saspringums. Sajūta tāda, it kā tiktu svinēta noslēpumaina mistērija. Pārdesmit minūtes pasēdējuši pie vistuvākajiem aizgājējiem, cilvēki sāk apstaigāt kapsētu. Es turos līdz mammai. Tur guļ mammas tante, tur – kaimiņi, tur – mana vecvectēva ģimene. Ik pa brīdim mūs aptur nepazīstamas tantes un onkuļi, un kārtējo reizi man jādzird: “Tu tak laikam esi Rita! Mani vēl atminies? Šitas laikam tavs puika!” Pāiet vēl stunda, un kapsētas malā, blakus priežu silam dažas ģimenes jau pusdieno. Uz zālē izklātiem galdautiem parādās lauku mājās kūpināta gaļa, mazzālīti gurķīši, tomāti, pa pudelei alus vai šņabis. Es atceros: 1960. gados daudzi kapusvētku apmeklētāji vēl bija sabraukuši ar zirgu pajūgiem. Ar katru gadu to skaits sarūka, līdz 1970. gadu beigās, kad es beidzu vidusskolu, zirgi izzuda pavisam. Mūsu dzimta pēcpusdienā pulcējās mammas māsa Vijas dzīvoklītī Lejasciema centrā. Bija šauri un pieticīgi, bet tolaik tādas lietas cilvēkus vēl nespēja uztraukt. Sākās runas – tas kapa nav apkopts, par tiem tur jau vairākus gadus neviens neliekas ne zinīs... Bet es savā bērna prātā domāju – visu rudeni un ziemu mēs tak paši par kapiem īpaši nerūpējāties...

Par latviešiem dažkārt teic, ka mēs esot kapu godātāju tauta. Ka mūsu kapsētas esot īpaši gaumīgas un sakoptas. Par gaumi gan, kā mēdz teikt, nestrīdas. Sakoptas – tas gan. Bet vai mēs esam īpaši kapu mīlētāji? Ne vairāk un mazāk kā citas tautas.

Ziemā kapus Latvijā tikpat kā neapmeklē. Aprīlī tiek nokasītas vecās lapas, maijā un jūnijā sastādītas puķes, apgriezti dzīvzogi, tad nosvinēti kapusvētki. Vēl svecišu vakars novembra nogalē, kam sekos vairākus mēnešus gaļa pauze. Aplūtas zem baltas sniega segas, Latvijas kapsētas gaida pavasari. Patiesībā kapus un aizgājējus neaizmirst nekur pasaulē. Vienīgi hinduistu Indijā, kur cilvēku kremē un pelnus izkaisa upē, nepazīst kapus. Cilvēku, kuŗš pirmo reizi nokļūst islāma zemēs, var pārsteigt musulmaņu kapsētas. Īpaši tuksneša oāzēs tās ir pagalam vienkāršas, par kapu kopiņu liecina vien zemē ierakts akmens stabs bez uzraksta. Bet arī šajā šķietami anonīmajā haosā valda stingra kārtība, kuŗā tuvinieki bez grūtībām atrod savu piederīgo kapus, apciemo tos, skaita lūgšanas. Es atceros nomaļu Krievijas sādžu Pleskavas apgabalā, netālu no robežas ar Latviju. Aizauguši, pa daļai jau pamesti kapi. Bet viena kopiņa ir

Jaunuzceltā Lubānas kapsētas kapliča // Foto: Juris Lorencs

Kremācija Gangas krastā Indijā. Dažas stundas, un no aizgājēju paliek vien sauja pelnu // Foto: Juris Lorencs

Musulmaņu kapsēta Marokas tuksneša oāzē // Foto: Juris Lorencs

sakopta, uz tās nolikta glāze ar šņabi, rupjas maizes šķēle un sāļts gurķis. No gadsimtu dzilēm atceļojis pagāniskas upurēšanas rituāls. Lasu uzrakstu uz kapa plāksnes – vīrietis aizgājis pirms gadiem trīsdesmit. Un es cenšos iztēloties – kas ir tie, kuŗi nes šo glāzi un maizi? Atraitne, bērni? Vārbūt kāds bērības draugs?

Jautājums – kāpēc blakus Romas katoļu baznīcas Mirušo piemiņas dienai (2. novembris) un luteriskās baznīcas Mūžības svētdienai (pēdējā svētdiena pirms Adventes laika sākuma) Latvijā (dažviet arī latviešu mītnes zemēs) svin kapusvētkus? Acimredzot cilvēkiem tie ir vajadzīgi. Imants Ziedonis teicis, ka “kapsēta dažkārt stāsta vairāk par dzīvājiem nekā par mirušajiem”. Arī kapusvētki ir diena ne jau aizgājējiem, bet pirmām kārtām palicējiem. Man ir savs skaidrojums šai kapusvētku popularitātei – Latvijas klimats, drēgnie

rudeņi un aukstās ziemas. Jo kad tad radiem pulcēties, ja ne vasarā? Filoloģe Janīna Kursīte uzskata, ka kapusvētku tradīcijā kopā savijušās trīs pretējas, it kā nesavienojamas lietas – kristietība, sekulārisms (laicīgums) un pagānisms. Cik zināms, tad pirmie kapusvētki svinēti 1831. gadā Krimuldas kapsētā. Tradīcija izplatījās citās Vidzemes draudzēs, bet 20. gadsimtā – jau visā Latvijā. Tomēr tieši Vidzemes pilsētās kapusvētki ir viens no “gada notikumiem”. Vārbūt tā ir likumsakarība, jo Vidzeme izsenis uzskatīta par “vispagāniskāko” Latvijas novadu. Te visilgāk tika baroti veļi, te atrodas pēdējais dokumentētais apbedījums “nesvētītā zemē”, kas bez baznīcas atļaujas noticis 1739. gadā Valmieras apkārtnē pie Zilā kalna. Tieši Vidzemē pierakstīts visvairāk nerātno dainu, kas gandrīz pilnībā izzuda Latgalē. Un vārbūt tieši šajos

divos savienotajos vārdos, “kapi” un “svētki”, slēpjas mūsu tautas īpašā attieksme pret nāvi? Visās man zināmajās valodās nav tāda vārda kā “kapsvētki”, tas skan divaini un nedabiski. Izņemot vienu – lietuviešu. Kā tas iespējams tik katoliskajā zemē? Lietuviešu interneta laikrakstā “diēna.lt” uzdūros rakstam “Kapinių šventė? Taip, tokia yra!” Latviski tas skanētu – “Kapu svētki? Tiešām, tādi ir!” Tālāk paskaidrots, ka kapu svētku tradīcija Lietuvā ienākusi no Latvijas, un ka tajos nenotiek liksmošana, iedzeršana vai citāda priecāšanās, bet gan par aizgājēju pieminēšana. Tiesa, šos kapu svētkus svinot vien Lietuvas evaņģēliski – luteriskās baznīcas kapsētās. Tas nozīmē – Latvijas pierobežā, Klaipēdas (bijušās vācu Mēmeles) un jo īpaši Taurāģes apkārtnē, kas ir Lietuvas protestantu “stiprā pils”.

Manā dzimtajā Lubānā kapusvētkus svin jūlija pēdējā sest-

dienā. Šogad ļaužu tajos bija pat vairāk nekā parasti. Cilvēki bija pārsteigti par jauno Lubānas kapsētas kapliču – modernu un reizē tradicionālu ēku, kuŗā stikls apvienots ar koka lubiņu segumu. Un tomēr šie bija mazliet divaini svētki. Vēsās vasaras dēļ dārzos vēl nav uzziedējušas gladiolas. Vīrusa pandēmijas iespaidā izpalika tradicionālā zaļumballe, tās vietā notika 1888. gada brīvdabas koncerts. Ilgdzīvotāji, kuŗi pieredzējuši kaŗu un juku laikus, neatceras, ka kapusvētki Lubānā būtu notikuši bez zaļumballes. Cerēsim, ka nākamgad viss atgriezīsies vecajās slieidēs, un uz jautājumu – kā pavārdi nedēļas nogali, varēs dzirdēt tikai latvietim vien saprotamu atbildi – izdejojos kapusvētku ballē!

Egils Levits būs Latvijas skautu un gaidu organizācijas Goda prezidents

Latvijas Valsts prezidents Egils Levits pieņēmis Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas aicinājumu kļūt par Goda prezidentu, tādējādi uzsverot brīvprātīgā darba ar jaunatni īpašo lomu sabiedrībā.

No 20. – 26. jūlijam Tigavas skautu un gaidu mežā, Kuldīgas novadā notika Kopnieku kursu nometnes posms. Tajā piedalījās skautu un gaidu kopnieki no Jūrmalas, Tukuma, Rīgas, Ogres, Ogresgala. 21. jūlijā Egils Levits šajā nometnē tikās ar organi-

zācijas valdes priekšsēdi, Latvijas Gaidu priekšnieci vad. Agniju Jansoni un Latvijas Skautu priekšnieku vad. Nilu Klintu.

Uzrunājot klātesošos, Valsts prezidents sacīja: *“Man ir liels gods būt uzņemtam jūsu vidū! Skauti un gaidas ir ļoti svarīga organizācija gan jauniešiem, gan kopumā ikvienam, jo skauti un gaidas reducē savu personību uz to, kas viņi patiešām arī ir, un spēj pavadīt laiku un darboties tādā vidē, kas nav komfortabla. Tas ir ļoti svarīgi ne tikai tāpēc,*

lai spētu kaut ko pārdzīvot, bet arī, lai saprastu sevi, savu vietu pasaulē, dabā un valstī. Tāpat tas

Prezidents sarunās ar kursu dalībniekiem // Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

Agnija Jansone apsveic Valsts Prezidentu, apsienot Organizācijas kaklaktu // Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

ir būtiski tādēļ, ka skauti un gaidas ir patriotiska organizācija. Šī organizācija Latvijā vienmēr bijusi saistīta ar Latvijas valsti. Darbošanās šajā organizācijā ir jūsu pienums Latvijas valstij, Treškārt, tas ir nozīmīgi arī tādēļ, ka tā ir starptautiska organizācija, kas vieno jauniešus visā pasaulē. Skauti un gaidas brauc cits pie cita uz dažādām pasaules valstīm, iegūst draugus. Tas paplaši-

na jauniešu apvārsni un veido viņu personību, kas ir īpaši svarīgi tieši jauniešu vecumposmā.”

Ciemošanas laikā, prezidents diskutēja par brīvprātīgā darba nozīmi ar bērniem un jauniešiem un šo organizāciju lomu sabiedrībā, par izaicinājumiem un iespējām, kā stiprināt šo nevalstisko organizāciju darbu Latvijā.

SALLIJA BENFELDE

Vasara turpinās, turpinās arī vasaras festivālu laiks, kas aicina un pulcē cilvēkus, gan atgādinot par noteikumiem un prasību tos ievērot. Senās mūzikas festivāls Rīgā un Rundālē, senās mūzikas festivāls “Vivat Curlandia!” Bauskas pilī, Cēsu Mākslas festivāls, “Latvian Voices” a capella festivāls Valmierā, Ivetas Apkalnas Saullēkta koncerts ar ērģelmūziku Dzintaru pludmalē. Interesanti, skaisti, dvēseliski. Kaut vai Cēsu Mākslas festivāla atklāšanas koncerts pie Gaujas – skatuviņa Gaujas vidū uz ūdens, skatītāji upes malā, un koncerts sākas, koņa “Kamēr” meitām dziedot uz plosta, kas peld pa straumi no vienas puses, bet puīši laivās – no otras puses. Vakaram satumstot un skatot pēdējai koncerta dziesmai, upē pa straumi peld aizdegta lāpas. Miera un gaismas sajūta.

Festivālu, koncertu un pasākumu saraksts ir vismaz lappusi garš. Un nenotiek tikai koncerti vien, piemēram, augstā visā Latvijā notiks Atvēro lauku māju dienas, kad viesi varēs apskatīt lauku saimniecības, uzzināt, kas tajās top un kā tas notiek.

Šovasar satiktie diasporas cilvēki visi kā viens teic, ka Latvija ir skaista – pilsētiņas sakoptas, daba, lauku ainavas, laba pārtika, ļoti garšīgs ēdiens un drošības sajūta par spīti virusam, kas nav norimis, bet netrako tik ļoti kā daudzviet pasaulē. “Te ir kā paradīzē,” saka tautieši un priecājas, ka var pabūt Latvijā. Tomēr tautieši redz arī neatrisinātos jautājumus un to, cik brīžiem mēs, Latvijā dzīvojošie, esam neiecietīgi, dusmīgi un paštaisni.

Katru vasaru kopā ar vīru, francūzi, Latvijā dzīvo Lelde Vikmane, kuŗu daudzi atceras kā Dailes teātra aktrisi. Tagad Lelde jau septiņus gadus dzīvo Parīzē un par savām mājām sauc gan Parīzi, gan Rīgu un ir Eiropas Latviešu apvienības (ELA) Prezidijā, kur atbild par kultūras nozari. Intervijā portālam *latviesi.com* Lelde saka: “Domāju, ka mēs Latvijā mazliet esam kļuvuši kā parīzieši. Zini, ar ko viņi atšķiras? Viņiem patiek sūkstīties, gremzties, žēloties. Viss ir kritizējams, parīzieši ir gatavi visu kritizēt, kamēr pārējā Francijā tā nemaz nav. Mēs Latvijā esam ļoti līdzīgi parīziešiem, jo mums ļoti patiek visu kritizēt, atrast

tikai negatīvo. Mēs paši sev darām pāri. Saprotu, ka emocijas ir ļoti svarīgas, bet, ja mēs neieņemamies to, ka pozitīvās emocijas ir daudz svarīgākas par negatīvajām, tad mēs paši sevi apzogam, sagandējam savu dzīvi.

Zini, ar ko parīzieši tomēr atšķiras no latviešiem, kaut gan ka vieniem, tā otriem tik ļoti patiek žēloties? Viņi prot atrast līdzsvaru, viņi prot atrast arī prieku un justies laimīgi.”

Par dzīvošanu Latvijā priecājas arī Pasaules Latviešu mākslas centra (PLMC) Cēsis direktors Kārlis Kanderovskis un PLMC izstāžu kuratore Lelde Kalmīte. Viņi Latvijā nav pirmo reizi, tomēr šogad dzīvošana ilgst jau pusgadu. Latvijā mūzikas un kultūras dzīve ir neticami augstā līmenī – viņi saka. Un smejojot piebilst, ka pēc atgriešanās Amerikā būs grūti pierast, ka vairs nav garšīgo latviešu ēdienu un labās, laukos audzētās un ražotās pārtikas. Lelde ar smaidu saka, ka spēka pirādziņi vienmēr ir bijis kas īpašs, kuŗu istā recepte tik viegli nemaz nav devusies rokās un bijis vajadzīgs laiks, lai tos iemācītos pareizi izcept. “Latvijā tie ir nopērkami pat

katrā benzīna uzpildes stacijā,” viņa smejas.

Protams, ir patīkami dzirdēt tādas uzslavas, tomēr daudzi Latvijā uz tām reagē visai pikti, sakot, ka viss tā skaisti izskatoties tikai no malas, bet patiesībā dzīve Latvijā nemaz tik laba nav.

Manuprāt reālo dzīvi Latvijā labi raksturojis Miķelis Striķis, kuŗa intervija lasāma šajā laikraksta numurā. Latvija ir skaista un salīdzinoši droša zeme, mums ir ar ko lepoties, bet savstarpējie strīdiņi un deķīša vilkšana katram uz savu pusi daudz ko sabojā. Bieži vien latvieši nāk katrs ar savu taisnību jebkuŗā jautājumā, bet pēc tam dusmojas, ka viss nenotiek kā vajadzētu un meklē vainīgos.

Izskatās, ka Latvija ir kā māja ar stipru jumtu, sienām un pamatiem, ko visi kopā esam uzcēluši. Ir ielikti jauni logi un durvis, tagad atliek vien uztaisīt kārtīgu telpu remontu, ievilkt jaunu ūdensvadu, apkuri un kanalizāciju. Un tieši ar to mums ir grūti tikt galā. Katrs to remontu grib sākt no citas istabas, vieni pērk tādas caurules ūdensvadam, otri – pavisam citas. Un tad vēl pa vidu kāds mēģina tikt pie

naudiņas savai kabatai, bet kāds sola, ka tūlīt visu izdarīs tik labi kā neviens šajā pasaulē.

Domāju, ka mums biežāk pašiem sev jāatgādina, ka neesam nabaga bārenīši, kuŗi pamesti pasaules vējos. Mums pieder tik daudz, mūsu māja ir skaista, ar dvēseli, mums jāieņemam tajā dzīvot, sadzirdēt citam citu un kļūt iecietīgākiem. Jo galu galā, lai kuŗa pasaules malā mēs arī dzīvotu, mums ir kopīgās mājas – Latvija, un tikai mēs to varam celt augšup:

Par visiem svētumiem, ko sirdī nesam,

Lai šo ikviens sev pirmā vietā liek:

No zemes šis mēs izauguši esam, Mums šajā zemē galva jānoliek. (Leonīds Breikšs)

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

ANITA GRĪVIŅA,
draudzes priekšiece

Sējot sēklu jaunajam dievnamam

Ir pagājis gads un dažas dienas, kopš nodega mūsu dievnams. 2019. gada 8. jūlijā Kalamazū ev. lut. apvienotās draudzes iemīļotais, pašbūvētais, ilggadīgais dievnams izdega. Mēs tanī dienā zaudējām ne tikai ēku, bet mūsu pasaule sagriezās kājām gaisā. Ko tagad iesākt, kur sānkt Dievu lūgt? Annusa glezna pelnos, skaistie stikla logi izkusīši un sasprāguši simtu gabalos... Ēkas skelets nemājīgi stāv mūsu acu priekšā, un no visa sadegušā pāri palicis tikai metāla krusts un sudraba dievgalda trauki.

2019. gada 14. jūlijā rīkojām mūsu dievnamam bēres. Visa Gaņezera saime pievienojās mūsu sērām. Mācītāji no visām malām nāca atbalstīt un izvadīt mūsu dievnamu. Bijām vairāk nekā 300 dievlūdzejī zālajā pie sagrautās, melnās ēkas. Ar asarām acis, noklausoties baznīcas dzīves stāstu, mēs mājās devāmies izmisumā. Ko darīt tālāk? Kur sanāksim? Kā turpināsim darboties kā draudze?

Nu pagriezām pulksteni uz priekšu. Ir jau 12. jūlijs, un pie minam šo negadījumu, un atceramies sāpīgo dienu. Apstākļi ir atkal īpatnēji. Pandēmija ir mūsu draudzi izdzinusi no īs-

Izdegušais Kalamazū dievnams no ārpuses // Foto: Dzintars Gendrikovs

Paredzētā jaunbūve – Intersect studiju zīmējums

laicīgās mājvietas, sanākam zālajā zem zilajām debesīm, turpat, kur rīkojām bēres, bet šodien, saulītē sējot, ar maskām uz sejas, ieturot noteikto attālumu, mēs svinam simboliskās lāpsta ieduršanu paredzētā jaunā dievnama altāra vietā. Virtuālā vidē gan Facebook, gan YouTube tiek raidīts dievkalpojuma visiems, kas vēlas mums piebiedroties. Klātienē esam 55 dievlūdzejī.

Pirms divām nedēļām valde izkārtēja draudzei iespēju iepazīties ar jaunākajiem jaunbūves plāniem, kādi tie līdz šim ir izveidoti. Satikāmies zālajā pēc dievkalpojuma un dalījāmies ar domām, ar kritiku un sajūsmu par to, kas līdz šim izdarīts. Nu jau sirds kļūst mierīgāka, mums būs kaut kas jauns, mēs varēsim atkal atgriezties zem sava jumta Dievu lūgt, svinēt Dieva vārdu, izjust Viņa klātbūtni.

Šajā 12. jūlijā "Atceroties zaudēto, sējot cerību par jauno" dievkalpojumā kalpoja LELBA priekšnieks, prāvests Gunārs Lazdiņš, Vidienes apgabala prāveste Dr. Sarma Eglīte un mācītāja Aija *Graham*. Klausoties svēto rakstu lasījumus no Jesejas 55:10-13 un Romiešiem 8:1-11 mums atgādina ka "ērksķu vietā uzaugs cipreses, dadžu vietā mirtes. Un tas būs Tam Kungam par slavu un par mūžīgi paliekamu zīmi" un arī "Jo miesas cilvēki tiecas pēc miesas lietām, bet Gara cilvēki pēc Gara lietām. Miesas tieksme ved nāvē, bet Gara tieksme – uz dzīvību un mieru." Man tas nozīmēja, ka no sadegušā veidosies kas jauns un ka mūs Dievs saudzē uz dzīvību un mieru, tiem, kas uzticas un dzīvo pēc Viņa vārdiem. Vispieņemotākais bija lasījums no Mateja evaņģēlija 13:1-9, kur īsumā tiek aprakstīts sējēja darbs, kā Viņa sēklas krīt ceļmalā, akmeņajā, ērkšķos un pēdīgi – labā zemē.

Mācītāja Aija sprediķī teica šādus vārdus: "Dzīve mūs ik pa laikam noliek tādā tukšā, klajā vietā, sāpīgā vietā, kur viss jāsāk no jauna. Kur jāmācās dzīvot no jauna vai jāmācās dzīvot citādāk. Kur jāmācās mīlēt no jauna. Cēl no jauna. Sapņot no jauna. Piecelties no jauna. Kur savam spēkam jānotic no jauna. Kur dzīvei jāuzticās no jauna. Kur sēkla jāsej no jauna. Redzi, pilnā vietā

nekas jauns nevar ienākt. Pilnā vietā neko jau nevar iesēt. Pilnā vietā neko vēl klāt nevar iemācīties. Pilnās rokās neko jaunu nevar pielikt klāt. Tādēļ kādā brīdī ir jānonāk tukšā vietā, ar tukšām rokām, varbūt pat ar tukšu sirdi. Tikai tādā vietā, kas ir kļuvusi tukša, kaut kas jauns var piedzimt, uzzaļot, uzdziedēt, izaugt. Tāpat kā mātes klēpī. Tam no sākuma jābūt tukšam, tumšam, auglīgam klēpim, lai tajā varētu sākt kādā brīdī veidoties jauna dzīvība, jauns stāsts.

Man pat liekas, ka Dievs mums rāda vietu, kur turpināt tālāk sēt savu kalpošanas sēklu. Te celt jauno altāri, te sēt sēklu savam draudzes turpmākajam darbam. Te sēt mīlestības sēklu. Te turpināt dēstīt un audzēt, un ievākt. Tieši te, kur Dievs mūs pagājušo gadu nolika sāpēs – zaļā pļavā, zem debess. Te, kur šodien mūs noliek viruss. Te turpināt. Tukšā vietā, kurā kaut kas no jauna var ienākt, augt, ja mēs ļaujam.

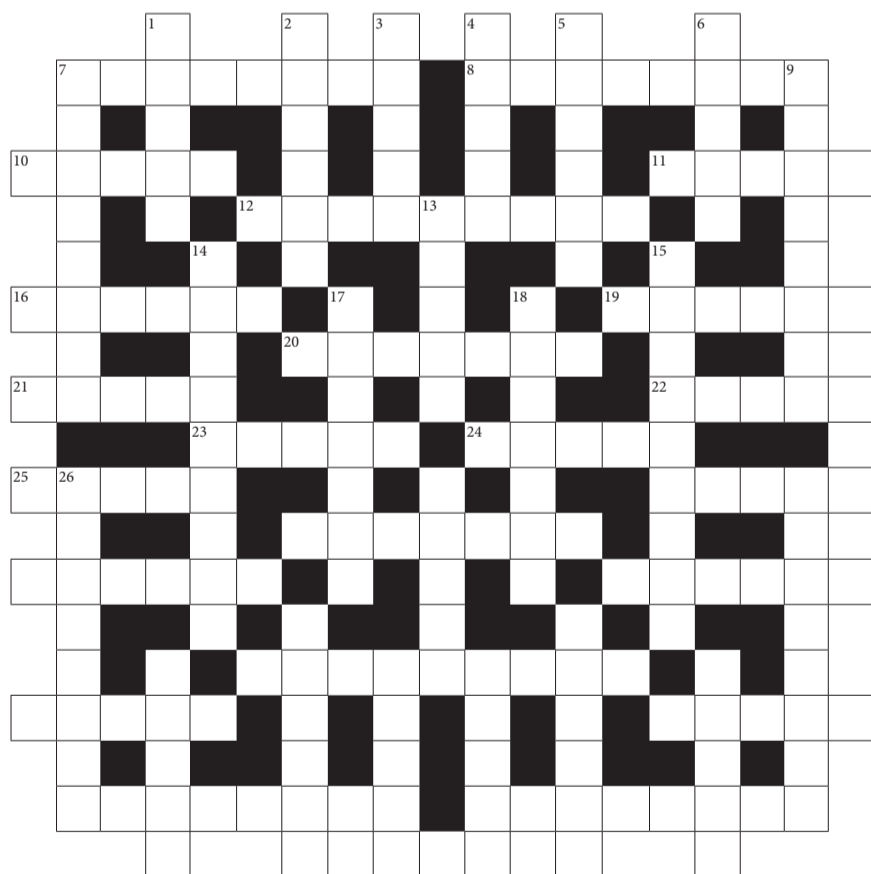
Vai tas nav interesanti – Jēzus to pat šodienas līdzībā norāda – mūsu sirds vienmēr atradīs mājas Dievam, ja sirdi ir pareizā augsne. Un Dievs vienmēr atradīs mājas mūsu sirdīs, ja ļaujam Viņa sēklai sevī uzaugt, zaļot. Jā, sējējs sēj visur. Sēklas sēšana ir svarīga, iniciatīva ir labs sākums, laba apņēmība, un jāvārds ir skaists sākums visam, bet svarīga ir sēklas augšana – lēna, nesalaužama, nenodēdināma saaugšana ar pašu Dievu. Ja tas tālāk notiek, tad tur, kur būs mēs, tur būs Dievs. Un tur, kur būs Dievs, tur mēs gribēsim būt. Sēkla nevar bez augsnes. Un augsne ir tukša bez sēklas. Vienai vajag otru. Tādēļ tām jāsaug. Kā man gribētos ticēt un redzēt, ka mēs kā draudze tā ar Dievu saaugam."

Un tieši tā mēs darām. Sākam no jauna būvēt draudzes māju – tukšā vietā. Sākam no jauna ar atvērtām sirdīm, sējot kopā zālajā, zem zilām debesīm, strādāt pie mūsu draudzes nākotnes īstenošanas.

Lai mūs lūdzu jūs ciemos pie mums Kalamazū, kur ceram ar nākamo pavasari būt mūsu jaunajā mājvietā, mūsu jaunajā dievnamā. Esiet visi gaidīti!

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Virknē izvietoti jūga lopi, kas ar kravu pārvietojas pa stepēm un tuksnešiem. 8. Etniska. 10. Ar dūmiem un kvēpiem sajaukta bieza migla. 11. Peldēšanas stils. 12. Katoļu dievnama sargs. 16. Nelieli krustziežu dzimtas augi. 19. Sacha figūra. 20. No maltiem produktiem gatavots ēdiens. 21. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 22. Būvkonstrukcijas. 23. Sala Tirēnu jūrā. 24. Ģērbt. 25. Atdarināt. 28. Apdzīvota vieta Priekules novadā. 30. Iso distanču

skrejiens. 31. Juridiska amatpersona. 32. Ķildas, trači. 36. Palīgkonstrukcija būvdarbu veikšanai. 40. Samērā liels noslēgts nocietinājums. 41. Uzmetums tēlotājā mākslā. 42. Sarkanvīna dzēriens ar garšvielām. 43. Sacensība labāko, spējīgāko dalībnieku noskaidrošanai.

Stateniski. 1. Divmastu buru kuģis ar taisnām burām abos mastos. 2. Devīgas. 3. Cīnities. 4. Vēlreiz no jauna. 5. Debess dienvidu puslodes zvaigznājs. 6. Amū-

ras pieteka. 7. Liels pārnadzis. 9. Valsts Eiropā. 13. Izmeklēta sabiedrība. 14. Persona, kas apstiprina kāda izdevuma saturu. 15. Pilsēta Rumānijā, Melnās jūras kūrorta zonā. 17. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 18. Noteikts, stingrs. 26. Ierīce olu svaiguma noteikšanai. 27. Laikraksts Latvijā. 29. Vingrošanas ierīces. 33. Latviešu rakstnieks (1904-1983). 34. Valsts Rietumāfrikā. 35. Gudrības un kaŗa mākslas dieviete sengrieķu mitoloģijā. 37. Senās Romas piltiesīgo pilsoņu virsdrēbes. 38. Pilsēta Somijas dienvidrietumos. 39. Ziedkopa.

Krustvārdu mīklas (Nr. 27) atrisinājums

Līmeniski. 1. Vārāklāni. 6. Bīne. 7. Kuks. 9. Rabarbers. 10. Puma. 12. Asteres. 13. Osis. 18. Rīzga. 19. Prā-

do. 21. Omāna. 22. Adamsons. 23. Karavela. 25. Užava. 26. Amati. 27. Dalbe. 28. Skat! 30. Armijas. 33. Asni. 37. Simfonija. 38. Asēt. 39. Kuga. 40. Atsisties.

Stateniski. 1. Veru. 2. Ribas. 3. Kartečas. 4. Ābele. 5. Ikss. 6. Baku. 8. Sedi. 10. Pārkāpums. 11. Mazsalaca. 14. Skābeklis. 15. Skarabeji. 16. Kaislas. 17. Komanda. 19. Panda. 20. Okapi. 24. Patisons. 29. Kuba. 31. Rīmes. 32. Alibi. 34. Nūka. 35. Osta. 36. Paks.

Mācītājs Jēzus mācekļu lomā

Mācītājs Igors Safins gaida uz atgriešanos Bostonā

IVARS GALIŅŠ

Kopš gada sākumā pavadītā atvaļinājuma Latvijā, Bostonas Trimdas draudzes mācītājs Igors Safins gaida uz atgriešanos savā darba vietā Bostonā. Viņš draudzes aprūpi turpinājis elektroniskās saziņas veidā. Bostonieši ik svētdienu saņem viņa svētrunas, par kurām ir ļoti labas atsauksmes. Ļoti iespējams, ka viņa sprediķos tagad noklausās vairāk, nekā ja notiktu dievkalpojumi. Līdzīgi tiek vadītas arī Bībeles stundas. Draudzes vadība ar advokātu palīdzību dara visu iespējamo, lai mācītājs varētu ātrāk tikt atpakaļ uz Bostonu. Aizliegumu sākumā tas gandrīz izdevās. No Rīgas viņš brauca uz Maskavu, no turienes uz Kanadu, tad uz Ņujorku un gala punktu – Bostonu. Lai gan bija lidojuma biļete, viņu uz Bostonu nelaida, bet aizsūtīja atpakaļ uz Maskavu, jo Kanada vairs iebrucējus nepieņēma...

Mācītājam Safinam vaļasprieks vienmēr ir bijusi maksķerēšana. Tagad, uzturoties Latvijā, maksķerēšana kļuvusi par rēgulāru nodarbību. Ja Jēzus mācekļiem bija jāklūst par dvēseļu zvejniekiem, tad ar mācītāju Igoru pašlaik noticis tieši pretējais. Mācītājs zandartu noķēris vakara pusē Puzes ezerā ar rēgulāro gumijas zivtiņas ēsmu. Viņš zivi nav ne svēris, ne izmērījis. Spriežot pēc fotogrāfijas, tā būtu jādēvē par Pēterļa lomu, ko mazāk ticīgi kurzemnieki varētu saukt par Pērkontēva svētību. Puzes ezers atrodas Kurzemē, netālu no Ventspils. Ezera krastā atrodas bijušā Ventspils galvas Aivara Lemberga rezidence. Arī no ezera puses tai nevar piebraukt, jo apsardze dzen projām. Tikmēr bostonieši gaida mājās savu mācītāju.

Mācītājs Igors Safins ar Puzes ezerā noķerto zandartu

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
  - Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
  - Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU ĻUDINĀJUMS:
NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

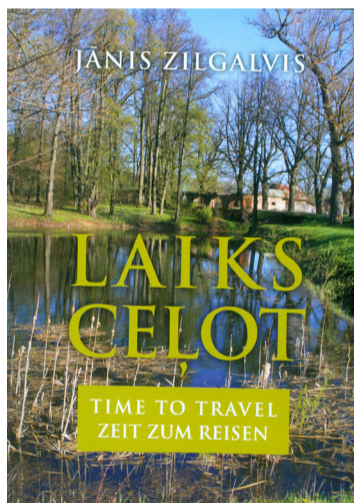
Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

Laika grāmata piedāvā

Šovasar ceļosim pa Latviju!

**Klajā nākusi
Dr. Jāņa Zilgalvja
"LAIKS CELOT"
III grāmata**

Informatīvi bagāta un ērti lietojama grāmata – ceļvedis par Latvijas sakoptākajām pilīm un muižām, parkiem un pastorātiem, seniem viduslaiku cietokšņiem, baroka un klasicisma rezidencēm.

Teksti arī angļu un vācu valodā. Drīz būs grāmatveikalos!

Apģāda cena 20,- eiro

Vairāk informācijas pa tālruni +371 29439423

www.laikagramata.lv

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palidzi! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"

Konts: LV94PARX0015211160001

SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK

Konts: 36392149

SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktendarzs.lv

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtiniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu,

uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)

• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)

• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju

Rīgā, Gertrūdes ielā 27, LV-1011,

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,

tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija:

Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011

(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcijā) +371 67326761,

+371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)

• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)

• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuri tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

• par 6 mēn. – EUR 186

• pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

nr.: LV80UNLA0050016243516,

ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm

augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm)

EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12

par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības *Laiks-BL* kontā –

SEB Banka,

nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

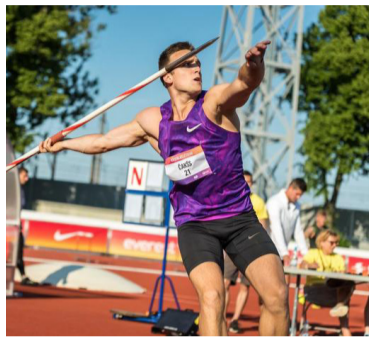
SPORTS

SPORTS

SPORTS

LATVIJAS ŠĶĒPMETĒJS
GATIS ČAKŠS

Somijas pilsētā Orimatilā uzvarēja starptautiskās sacensībās vieglatlētikā, piecreiz raidot šķēpu pāri 80 metriem. Latvijas šķēpraidim uzvaru nodrošināja jau pirmais mēģinājums, kuŗā viņš šķēpu aizmeta 80,29 metrus.

Gatis Čakšs

Otrajā metienā Čakšs vienīgo reizi sacensībās nerasniedza 80 metrus, līdz tiem neaizmesdams 23 centimetrus, – 79,77 metri. Sekoja 81,23 metri, bet ceturtajā raidījumā – pat 83,45 metri, kas ir ne vien sportista sezonas labākais rezultāts, bet arī sezonas otrs labākais rezultāts Eiropā. Līderis ar 84,31 metru ir čehs Jakubs Vadlejšs, bet tuvākais sekotājs ir zviedrs Kims Ambss, kuŗš spējis mest šķēpu četrus centimetrus tuvāk par Čakšu. Atlikušajos metienos latvietis šķēpu raidīja 80,63 un 82,76 metru tūlumā, kamēr tuvākais sekotājs mājiniēks Lasi Eteletalo aizmeta “piķi” 78,99 metru tūlumā. Iepriekš Čakša labākais rezultāts bija 18. jūlijā Ziemeļigaunijas pilsētā Randverē sasniegtais rezultāts 81,67 metri.

* Dalību Tokijas olimpiskajās spēlēs nodrošinājusī šķēpmetēja Lina Mūze Somijā uzvarēja nacionālā līmeņa sacensībās.

Lina Mūze

Mūzes šķēps labākajā mēģinājumā mazliet neaizlidoja līdz 60 metru atzīmei, sportistei sasniežot 59,40 metrus, bet ar to pietika drošai uzvarai. Tuvākā konkurente mājiniēce Rosa Ille-nena sasniežot 54,53 metrus.

Savukārt vīriešiem šķēpmetšanā sacensībās Ēnekoski pilsētā uzvarēja somis Teo Takala ar rezultātu 75,55 metri. Pandēmijas izjauktajā sezonā iepriekš nestartējušais Zigismunds Sirmāis šķēpu aizmeta 59,66 metrus.

LATVIJAS IZLASE
BALTIJAS CEĻA
BASKETBOLA TURNĪRĀ

Latvijas vīriešu basketbola izlase ar astoņiem debitantiem sastāvā sestdien Igaunijas basketbola simtgadei veltīto “Baltijas ceļā” turnīru iesāka ar zaudējumu.

Latvijas un Lietuvas basketbola spēle

Latvija ar 59:82 (12:23, 15:26, 19:10, 13:23) piekāpās Lietuvai, kas dienu iepriekš zaudēja igauņiem. Pirmo reizi kopš neatkarības atgūšanas Igaunijas basketbola valstsvienība uzveica spēcīgā sastāvā esošo Lietuvas izlasi, triumfējot pagarinājumā ar rezultātu 92:85. Lielisku spēli ar 26 punktiem aizvadīja 19 gadus vecais igauņu talants Kers Krīsa.

Latvijas izlase uz šo turnīru sastāvā iekļāva astoņus debitantus. Lielākā daļa debitantu iepriekš bijuši Latvijas jaunatnes izlašu līderi, taču lielāka pieredze pieaugušo izlasē ir tikai Kasparam Bērziņam (attēlā).

Vēl izlasē dažas spēles ir aizvadījis arī Artis Ate, Artūrs Ausējs un Artjoms Butjankovs. Tikmēr lietuvieši varēja paļauties uz vairākiem pieredzējušiem vīriem, sākot ar Mantu Kalnieti, Luku Lekaviču un Edgaru Ulanovu.

DEBIJU IZLASĒ GAIDĪJA
VISU DZĪVI

Latvijas vīriešu basketbola izlases uzbrucējs Kristaps Dārgais debiju valstsvienībā gaidījis visu dzīvi un jūtas pagodināts par izcīnīto iespēju, sarunā ar aģentūru LETA atzina basketbolists.

Kristaps Dārgais

“Debiju izlasē esmu gaidījis 29 gadus, var teikt, ka visu dzīvi. Vienmēr esmu bijis ļoti liels Latvijas izlases atbalstītājs, un varbūt bija moments dzīvē, kad vairs nedomāju, ka šis brīdis pienāks,” stāstīja Dārgais. Viņš tuvu debijai izlasē bija arī februārī Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēles. “Jāsaprot tas, ka mēs kā komanda kopā esam aizvadījuši tikai sešus kontaktus un basketbola treniņus. Viens ir trenēties ar basketbola bumbu, mest metienus un skriet, bet pavisam kaut kas cits ir kad jāiet kontaktā. Tā ir pavisam cita slo-dze un cits noguruma līmenis.

Divreiz kārtīgi nostrādā aizsardzībā, kājas paliek vājākas un uzbrukumā ir diezgan grūti. Domāju, ka tas zināmā mērā arī izpaužas (Latvijas-Lietuvas spēlē). Treniņu procesā pietrūka reālas spēļu prakses,” skaidroja Dārgais.

PĻAVIŅŠ/TOČS PĀRSPĒJ
SAMOILOVU/ŠMĒDIŅU

Latvijas pludmales volejbola vadošais pāris Mārtiņš Pļaviņš/Edgars Točs izcīnīja uzvaru “ERGO Open 2020” posmā “Saulkrastu kokteilis”. Finālā

Mārtiņš Pļaviņš un Edgars Točs uz “Saulkrastu kokteila” turnīra goda pjedestala augstākā pakāpiena // Foto: Latvijas Volejbola federācija

sacensību pirmais numurs Mārtiņš Pļaviņš/Edgars Točs ar 2:0 (21:17, 21:17) uzvarēja sīvākos konkurentus Aleksandru Samoilovu/Jāni Šmēdiņu. Iepriekš pusfinālā Pļaviņš/Točs ar 2:0 (21:9, 21:16) mazāk nekā pusstundas laikā uzvarēja igauņus Lehmusu/Korotkovu. Tikmēr Samoilovs/Šmēdiņš pusfinālā ar 2:1 (19:21, 21:15, 15:10) uzvarēja M. Samoilovu/Soloveju.

Pļaviņš/Točs uzvaru pirmajā setā nosargāja sīvā cīņā, jo pretinieki gandrīz sadeldēja četru punktu pārsvaru. Otrajā setā turnīra pirmais duets bija vadībā ar 12:9 un neļāva pretiniekiem pārņemt vadību. Samoilovs/Šmēdiņš izskaņā atspēlēja divas mačbumbas, tomēr vēlāk atzina pretinieku pārspeku.

Bronzas spēlē sacensību trešais numurs Michails Samoilovs/Aleksandrs Solovejs ar 2:1 (18:21, 21:19, 15:9) pieveica igauņus Timo Lehmusu/Dmitriju Korotkovu, kuŗiem bija piešķirts 13. numurs.

Rebeka Kocha

REBEKA KOCHA
PIEVĒRŠAS ISLĀMAM

Latvijas svarcelšanas zvaigzne Rebeka Kocha 26. jūlijā sociālajā vietnē Instagram paziņojusi, ka pievērsusies islāma ticībai. Viņa arī izdzēsusi visas savas bildes, kā arī aicinājusi citus cienīt viņas izvēli un turpmāk nublicēt attēlus, kuŗā redzami viņas mati vai kādas ķermeņa daļas.

Kocha raksta, ka viņa pieņēmusi lielu lēmumu, par kuŗu jūtas laimīga un pateicīga, kā arī jūtas pārliecināta, ka rikožas pareizi. Viņa lūdz citus respektēt šo

***

Trenera viedoklis

Nesen pieņemtā islāma ticība Rebekai Kochai netraucēs turpmākajā karjērā, taču šobrīd raizes rada sportistes veselība, sarunā ar ziņu aģentūru LETA teica svarcelšanas treneris Eduards Andruškevičs (attēlā).

“Ar Rebeku iepriekš runājām... Viņa teica, ka šis lēmums netraucēsot karjērai, taču tagad jau ir cita ķibe – veselības likstas. Par sportistes veselības stāvokli informēta ir arī Latvijas Olimpiskās vienības (LOV) ārste Līga Cīrulle, kuŗa sākotnējās pārbaudēs neko gan neatrada, lai arī Rebekai ir problēmas ar ceļiem. Viņai šobrīd ir grūtības izturēt lielu slodzi.” Vēl martā notikušajā Latvijas čempionātā Kocha raušanas disciplīnā tika galā ar 104 kilogramus smagu svara stieni, bet grūšanā 126 kilogramus izdevās izgrūst no krūtīm, taču noturēt stieni nebija pa spēkam. “Satraucos par to, vai Rebeka spēš izturēt visu programmu. Latvijas čempionātā viņa nostar-tēja labi, bet, šobrīd ir problēmas ar veselību un zinu, ka Rebeka nevēlēsies cīnīties par desmito pozīciju,” skaidro speciālists. “Pavasārī iespējams rezultāts vēl ir jāatkārto.”

P. Karlsons

Fonds “Namejs” aicina ikvienu dot savu ieguldījumu, lai varam atbalstīt veterānus, karavīrus un viņu ģimenes!

ATCERIES SAVĒJOS!

Valsts aizsardzības un patriotisma fonds “Namejs”
Reģ. nr. 40008240249
Konta nr. SWED bankā
LV45HABA0551040447334

Pievienosimies arī mēs!

Skatiet arī sociālajos tīklos:

www.facebook.com/FondsNamejs

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Minsterē, LCM, Salzmannstr. 152, 48159 Münster, 23. augustā plkst. 10:30 Vasaras dievkalpojums ar visu nepieciešamo pie-

sardzību. Kalpos Lilija Tenhāgena. Pēc dievkalpojuma varēsīm parunāties pie kafijas un līdzatnēstiem našķiem. Visi mīļi gaidīti!